

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XIX
ŠT. 1
1. FEBRUAR 2012
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Študijski krožek v Šoštanju

V februarju želimo pričeti s študijskim krožkom tudi v Šoštanju. Vse vas, ki ste vedoželjni in iščete različne priložnosti za učenje vabimo, da se nam pridružite.

Skupaj bomo oblikovali prvi študijski krožek v Šoštanju.

Prepuščili se bomo izpopolnjevanju, izmenjavi znanj, veščin in tudi vrednot, kar bo po eni strani krepilo nas same, obenem pa v obliki novega znanja in medsebojnih vezi krepilo tudi lokalno skupnost v katero smo tako ali drugače vpeti.

Prijazno vabljeni na prvo srečanje, ki bo SREDO, 15 februarja 2012 ob 15. uri v vili Mayer v Šoštanju.

Študijski krožki so **majhne skupine za neformalno učenje**, kjer se zbirajo, učijo in družijo radovedni ter s svojimi rezultati prispevajo k razvoju domačega okolja. Ker si vsebino, potek in zahtevnost učenja izbirajo sami in rezultate potrdi le njihova uporaba, so študijski krožki privlačni in iskani za vse starostne stopnje udeležencev.

Delujejo po vsej Sloveniji in **so priložnost za učenje**, druženje in delovanje v okolju predvsem za tiste, ki so jim standardne oblike izobraževanja težko dostopne ali iz kateregakoli razloga nezanimive. Cilj študijskih krožkov je tudi promocija vseživljenjskega učenja, znanja in delovanja za dejavno vključevanje v sodobno družbo, za razvoj podeželja in za osebni razvoj posameznika.

Študijski krožek je za udeležence **brezplačen**, vodi ga mentor, poteka pa v okviru organizacije, ki sredstva za delovanje krožka ob izpolnjevanju določenih pogojev lahko pridobi od Ministrstva za šolstvo in šport. Andragoški center vodi in razvija projekt, usposablja vodje in mentorje in jih izpopolnjuje, spremlja delovanje krožkov na terenu in uveljavlja njihove rezultate tudi v tujini.

Študijski krožek tvori 8-12 udeležencev, ki tedenska srečanja načrtujejo tako, da se načrtno učijo vsaj 25 ur. Običajno je srečanj več kot deset, povprečno število ur pa presega 35, porazdeljenih na več kot tri in pol meseca.

Udeleženci krožka sami določajo, kaj se bodo učili, kje in kako, sami načrtujejo način dela v njem in se učijo toliko časa in tako poglobljeno, kakor si sami želijo. Z demokratično menjavo medsebojnih znanja, spretnosti in izkušenj spodbujajo svojo intelektualno rast, vzpostavljajo in krepijo vezi med ljudmi in pomembno pripomorejo tudi k bolj kakovostnemu življenju v svojem okolju.

Ob zaključku krožka osvojene novosti predstavijo v obliki predavanj, razstav, ekskurzij, literarnih večerov, izdaje brošur in celo rednih glasil, pripravijo gledališke in druge vrste predstav, s čimer odrazijo vsebino krožka in ustvarjalnost udeležencev ter prispevajo k razvoju svojega kraja.

MIRJANA ŠIBANC, SPEC,
LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

Hospic

Slovensko društvo

Človek, zbudi se...

Ob svetovnem dnevu bolnikov vas prijazno vabimo na predavanje

Renate Jakob Roban

MOJE ŽIVLJENJE - MOJA ODGOVORNOST

v ponedeljek, 13. februarja 2012, ob 18. uri v Galeriji Velenje.

Renata J. Roban v okviru doktorskega študija na Teološki fakulteti, smer Zakonska in družinska terapija, po relacijskem modelu razvija program terapevtske pomoči za zaposlene v zdravstveni negi. Ima 26 let delovnih izkušenj v praksi zdravstvene nege ter je družinska in zakonska terapevtka in predavateljica.

Dobrodošli!

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 2 (februar 2012), pošljete
najkasneje do 15. februarja 2012 na
elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Karmen Koželjnik v vlogi Jožefine Slutek.
Predstava Priložnostni zdravnik
gleališča AgledaŠ, šesta ponovitev,
gostovanje v Kisovcu, 28. januar 2012.

Intervju 14

Sonja Bercko

Uvodnik 17.1	5
Na razvojni osi	6
Komentar: Tretja os	7
Naša občina	8
Dogodki in ljudje	10
TEŠ 6	12
Bogoslužna oznanila	18
Upravna enota, Dogodki in ljudje	19
Napovednik prireditve	20
Iz vrtca v šolo	22
Zimzelen	24
Družabno	26
Podoba kulture	28
Zapisani (v) glasbi	30
Iz/beremo	32

Muzej 34

premogovništva Slovenije

Šport in rekreacija	36
Iš piš, ti loviš	38
Reportaža	39

Naročilnica na revijo List

Naročam revijo List.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Podpis naročnika: _____

Podpisano naročilnico pošljite na naslov: **Zavod za Kulturo Šoštanj, Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj.**

poListajte me

> stran 7

Snovalci često umeščajó tako, da poraja odpor ljudi in se ustanovljajo civilne iniciative. Na te iniciative je treba gledati najmanj z dveh strani: so koristne, ker pomenijo nadzor nad državo in njenimi

institucijami, ki velikokrat brez vsakega posluha lomastijo v prostoru. In drugič, tisti, ki živijo nekaj kilometrov od avtoceste in se borijo proti tretji razvojni osi v duhu sindroma NIMBY, ne čez moje dvorišče, pa bi se lahko enkrat podali na pot do Koroške. Torej, če bo šlo tako naprej, bomo Korošci pristali v rezervatu, brez cest, tudi brez komunikacijske avtoceste, ker je od državne pomoči za sodobne komunikacije izločena vsa Mežiška dolina. V Zgornji Mežiški dolini pa zato imamo Dolino smrti, ki je ne boste našli nikjer na zemljevidu, v zavesti domačinov pa se je zasedrala kot pojem brezobzirnega odnosa do narave in ljudi. Ali Mrtvo reko, kot smo nekoč poimenovali reko Mežo.

> stran 13

Nad projektom v čakaniu državnega poročstva še vedno visi Demoklejev meč medvladja, a v TEŠ-u ne glede na to nadaljujejo pot k začrtanim ciljem. Miran Žgajner je tako zagotovil, da dela potekajo v zastavljenih rokih. Hladilni stolp »raste« po en obroč dnevno in je že na polovici končne višine. Do sredine februarja bo na predajo pripravljen tudi tisti del gradbišča, ki ga bo prevzel Alstom.

> stran 22

Prvi dan mi smučanje sploh ni bilo všeč. Debele hlače, bunda, rokavice, smuči, palice, pancarji, očala pa čelada, pa kdo si je vse to izmislil, sem sam sebe spraševal. Za plavanje pa rabim samo kopalke, če se pa srfam, pa še desko. Pri smučanju pa toliko stvari. Pri tem mojem razmišljanju me predrami smeh sošolcev. Kaj je, kaj se mi smejió? Saj sem takšen pravi smučar kot vi. Čelada, hlače, rokavice ... vse imam. Skoraj vse, pozabil sem smučiči. Komaj sem čakal, da mine ta moj prvi smučarski dan. Smotano.

> stran 35

Prostori podzemnega dela Muzeja premogovništva Slovenije in širše območje jaška Škale so izolirani od preostalega dela rudnika. S tem preprečujemo dostop svežega zraka do mesta požara. Hkrati se odvija vtiskanje CO₂ skozi cevovod v jaško Škale, da bi preprečili ponovni pojav ognja. Občasno je potrebno odpreti lopute na jaško Škale, da se omogoči izhajanje dimnih plinov. V širši okolici jaška Škale se pojavlja vonj po dimnih plinih, ki pa sam po sebi za okolico ni nevaren.

Uvodnik 17.1

Okuženi

Naj tokrat malo pobrskam po spominu na svoje politične anekdote, seveda pri zdaj že pokojnih Zelenih. Bilo je to v tistih časih, ko sem po domovini opravil kar nekaj kilometrov v družbi s podpredsednikom slovenskega parlamenta Vanetom G. in ena od teh poti naju je zanesla na Koroško. Po nekem sestanku sva se znašla za isto mizo z danes najstrožjim novinarjem slovenske televizije Slavkom Bobovnikom, ter umirjenim koroškim dopisnikom Večera Mirom Petkom. Zdi se mi, da je bilo to eno redkih srečanj v živo. Drugače sva eden drugega bolj brala. Miro je že po službeni dolžnosti sledil moji politično - ekološki karieri, jaz sem pogosto začuden prebiral njegove, že pravcate tajkunske zgodbe, čeprav takrat sploh še niso imele takšnega imena ter skupnega imenovalca. A Miro jih je že ovohaval in razkrival. Pridobil si je sloves enega najbolj prodornih slovenskih raziskovalnih novinarjev. Dokler ni ta zvrst novinarstva precej zastala, če ne celo zamrla. To se je zgodilo potem. Po 28. februarju 2001, ko so plačani, uradno neznani morilci, opravili raboto, sicer izvedeno nepopolno, a za Mira izjemno boleče. Sitni novinar je čudežno preživel. Umrlo pa je samozavestno novinarsko preiskovanje in rodila se je samocenzura, kot posledica očitno namerno zavožene policijske preiskave poskusa umora raziskovalnega novinarja Mira Petka.

Šok je bil zame zelo velik in bil sem res zgrožen. Še danes sem! V takratnem Listu sem objavil notico o grozovitem napadu na novinarja »Vojka« Petka, saj mi je naglica iz podzavesti priklicala nekdanjega pisca poezije iz Šmartnega ob Paki. Zato sem pomotoma zamenjal Mirovo ime.

Življenje obrača, pravijo, in zasukalo se je, da sem jaz zašel v novinarstvo, seveda ne tako profesionalno, kot Miro, Petek pa se je kar dva mandata profesionalno pečal s politiko. V tretje se mu je mandat poslanca izmaknil in ko sem ga previdno povprašal, ali ne bi mogoče napisal kaj za List s koroške strani Ras(z)toka, mi je potarnal, da je »okužen«. Seveda sem se spomnil, da je bil na podoben način »okužen« tudi znani karikaturist, saj je bil pred tem »zaresovec« v parlamentu, pa vseeno že riše

karikature za enega najbolj branih slovenskih dnevnikov. Potem sem se spomnil tudi ne enkrat slišane očitke njegovih »kolegov«, kakšen da je, češ - spečal se je s politiko!

Tudi če je res, je to bistveno manjša težava na slovenski medijski sceni, kot so pač ta dvojna merila, ko je t.i. levica že v naprej določena za intelektualno jedro naroda, med tem, ko že liberalni nevtralci pogosto veljamo za trde »blutundbodnovsko jodlarske« desničarje. Nam namesto avreole intelktualizma, bolj pristoji zelen klobuk z gamsovo »korašfedro« in »patnošter« v žepu. A takšno videnje v resnici ni naš problem. To je problem tistih, ki stvari tako vidijo. Jaz pa si bom štel za ponos, da je Miro Petek sprejel naše vabilo in bo z nami in za nas razvil kakšno tezo in misel o tem, da ni samo avtocesta tista povezava, ki bi jo lahko imenovali »tretja razvojna os.«

Takšna razvojna os so tudi električni daljnovodi, ki so iz Šoštanja razpeljani na vse štiri strani Slovenije, in ki zadnje čase tresejo nacionalno ekonomijo veliko bolj, kot proizvedena izmenična napetost s frekvenco petdesetih hercov.

Tudi o teh tresenjih se bomo v Listu še naprej spraševali. Predvsem skozi zoprno vprašanje, kaj imamo mi »domačini« v resnici dobrega od tega, da smo si na svojem pragu postavili največji slovensko elektrarno.

Je dovolj, da se ta kolektiv, ki vse bolj diši po velikih kapitalskih dobičkih, odkupi domačinom s skromnimi »odškodninami« v takšni in drugačni obliki. Tudi sponzoriranjem smučarskih tečajev petošolcem?

Smo res že trajno pozabili, da so naši predniki žrtvovali za razvoj nacionalne energetike svoje domove. Cele vasi! Zemljo, ki je preživela generacije in generacije. In ali se zavedamo dovolj, da se kljub najsodobnejšim tehnologijam in visokim vložkom za varnost dela, knapi še vedno dan za dnem spuščajo v rudnik, kjer nanje vedno preži skrita nevarnost. Nazadnje nas je na to opomnila tragična nesreča v muzeju premogovništva, ki k sreči ni terjala žrtev, če odmislimo dve manjši

opeklini reševalcev. A škoda je vseeno velika. Tudi v simbolnem smislu, saj je požar uničil eno od razvojnih alternativnih na tej tretji slovenski osi, kot je to gotovo tudi turizem. Muzej pa je prava vaba za naše obiskovalce.

Seveda ne dvomimo, da bodo knapi muzej postavili nazaj na noge. Prav tako, kot se je po poškodbah postavil na noge Miro Petek. O vseh teh rečeh bomo še naprej pisali tudi v Listu in vas vabili k razmišljanju.

PETER REZMAN

Na razvojni osi

► Trdna zadružna os

Na turistični kmetiji Apat v Gaberkah pri Šoštanju je v četrtek, 19. januarja, potekal posvet zadružnikov. Udeležili so se ga zaposleni in člani treh zadrug, ki pokrivajo tukajšnje območje in sicer Kmetijske zadruge Šaleška dolina, Zgornjesavinjske kmetijske zadruge Mozirje in Koroške kmetijske zadruge Slovenj Gradec. Posvet je kot prvega v letošnjem nizu podobnih dogodkov organizirala Zadružna zveza Slovenije. Ta sicer redne posvete po slovenskih regijah pripravlja že devet let. Poleg njenega direktorja Bogdana Štepeca in predsednika upravnega odbora Petra Vriska se je posveta udeležil tudi generalni direktor direktorata na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Branko Ravnik.

Slednji je predstavil Usmeritve skupne evropske kmetijske politike do leta 2020 in aktivnosti resornega ministrstva v letošnjem letu. Udeleženci posveta so imeli ob tej temi kar nekaj pripomb, še posebej na način delitve neposrednih plačil (subvencij) na hektar kmetijske površine ne glede na to, ali je ta obdelana ali ne. Za Slovenijo, ki si v zadnjem času zelo prizadeva povišati delež samopreskrbe s hrano, bi bil veliko bolj sprejemljiv način dodeljevanja plačil na obdelane površine.

Direktor Zadružne zveze Slovenije Bogdan Štepec je udeležence seznanil z delom zveze in načrti za v prihodnje. Spregovoril je tudi predsednik upravnega odbora zadružne zveze Peter Vrisk. Izpostavila sta storitve, ki jih zveza nudi svojim članicam in o pomenu informiranja ter promocijske dejavnosti.

Ob tej temi se je razvila živahna razprava, kjer so posamezni predstavniki zadrug menili, da zveza premalo stori za svoje članice – zadruge. Kot je izpostavil direktor kmetijske zadruge Šaleška dolina Ivan Drev, bi morala zveza nuditi svojim članicam veliko večjo podporo pri nekaterih administrativnih nalogah, še posebej pa na področju zakonodaje in predpisov, ki je izredno zahtevno in posamezne manjše zadruge nimajo

Foto: Marija Lebar

ustreznega strokovnega kadra za omenjene naloge.

Glede aktualnih tem v regiji je bila izpostavljena predvsem potreba po skupnem nastopu zadrug na nekaterih nabavnih pa tudi prodajnih področjih. Zadružniki so ponovno menili, da bi zakonodaja morala dovoliti zakol enega goveda doma, govora pa je bilo tudi o hmelju, kjer zaradi nepovezanosti zadrug prihaja do težav pri prodaji.

Zanimiv je podatek da prispevajo zgoraj omenjene koroška, šaleška in zgornjesavinjska zadruga, kar okoli deset odstotkov celotnega zadružnega prometa v državi. Pretežno gre za odkup in prodajo mleka, mesa, jajc in lesa. Skupaj imajo 1.746 članov in 338 zaposlenih ter se uvrščajo med večje slovenske zadruge.

Na posvetu je bilo omenjeno še, da so letos volitve v Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije, kjer naj bi po sedanjem ključu vse tri zadruge predstavljali kandidati iz šaleškega konca. Letošnje leto je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila za mednarodno leto zadrug. Namen mednarodnega leta zadrug je promovirati zadruge in zadružništvo ter osveščati javnost o prispevku zadrug h gospodarskemu in socialnemu razvoju.

MARIJA LEBAR

► Edina os

Krajevna skupnost Šentvid je najvišje ležeča krajevna skupnost Občine Šoštanj in ima komaj okoli 50 prebivalcev. Med programom del za leto 2011 je bila tudi ureditev ceste oziroma odcepa javne poti Sleme-Krajnc. Dela so se zaključila že v novembru, čisto do konca pa je bilo cestišče urejeno 3. decembra, ko so postavili tudi ograjo. Cesta je bila poškodovana zaradi plazov in seveda nevarna. Zaradi specifičnosti terena tega kraja so ceste med večjimi problemi, zato so krajanje seveda izredno veseli, da je Občina Šoštanj pristopila k tem delom in jih tudi v celoti financirala. Svet krajevne skupnosti se za dobro sodelovanje zahvaljuje občinskemu organom z županom Darkom Menihom na čelu. Izvajalec del je bil Robert Turinek, krajanje pa so za zaključek pripravili krajše druženje, na katerem so neformalno sklenili, da bo skrb za ceste tudi v bodoče prioriteta tega lepega zaselka.

MBK

Foto: Hermina Komprej

► Bliže strankam

V začetku leta je bila otvoritev nove agencije in nove pisarne »AdriaticSlovenica d. d.« v Šoštanju. Deluje na Trgu bratov Mravljakov.

V kratkem kulturnem programu je Ivan Knez zaigral na citre. Potem sta zbrane nagovorila novi direktor agencije Roman Kavšak in direktor PE Celje AdriaticSlovenica Srečko Dobelšek. Po nagovoru sta z novimi zastopniki v Šoštanju: Petrom Grabnerjem, Urbanom Kavškom, Mihaelo Stropnik (manjkal je Uroš Potočnik) slovesno odprla novo pisarno.

Poglavitni razlog za to odločitev tiči v dejstvu, da ta zavarovalnica pisarne v Šoštanju še ni imela, ima pa veliko svojih komitentov v tem kraju. Zato želijo ponudbo približati svojim strankam.

PR

Foto: Dejan Tonkili

Tretja os

TRETJA OS, VEČ KOT LE CESTA

Piše: MIRO PETEK

Ker mi je urednik Peter Rezman prijazno odstopil prostor v Listu, kjer se bomo nekaj časa, dokler boste vi in jaz zdržali, družili in srečevali, je gotovo vladno, da se za segrevanje v nekaj besedah tudi predstavim. Sem vaš sosed ali mejaš, kakor hočete, rojeni Črnjan, ki sedaj po sili razmer sicer živim v Mežici. Po izobrazbi novinar s četrto stoletja dolgo novinarsko kariero, vsemi novinarskimi nagradami, ki jih lahko dobi novinar v tej državi, preživel sem tudi batine, ki lahko v tej deželi doletijo preveč zoprnega novinarja. Marsikdo se bo spomnil Primera Petek in dejstva, da ta poskus moje likvidacije ni bil nikoli kaznovan. Dva mandata sem preživel tudi v politiki kot poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, izdal tri knjige, ena je v nastajanju, nekaj jih v glavi ždi kot ideje in čakajo na primeren čas.

Tako kot je še vedno ideja tretja os. To je dobra ideja, ki naj bi dodatno povezala Šaleško dolino in Koroško, tretja razvojna os pa ni le cesta, ki je seveda nujna. Poudarek je na razvoju, tretja razvojna os naj bo pretok misli in idej, hitrejši pretok ljudi, medsebojnega spoznavanja, strpnosti in kulture. Čeprav smo sosedje, se velikokrat premalo poznamo, moji zapisi s Koroške bodo morebiti prispevali k temu, da bo vedenje o Koroških in dogajanjih na Koroškem tudi pri vas boljše, in seveda upam, da bodo dane tudi obratne možnosti.

V minulih letih sem se skoraj dan za dnem vozil s Koroške v Ljubljano in sem v tem času iskal bližnjice. Ko cesta preko Slemena še ni bila asfaltirana, sem jo običajno mahnil čez avstrijsko Koroško prek Železne Kaple in Jezerskega do Kranja in tam na avtocesto do Ljubljane. Ko Slovenija še ni bila v Evropski uniji, sem v beli Ljubljani razlagal, da potrebujem do glavnega mesta moje države več kot dve uri, pot pa me vodi prek Evropske unije. Živim tik ob meji z Avstrijo in v Ljubljani sem ljudem razlagal, da imam do prvega odseka avtoceste v Grebinju v Avstriji kakšnih 15 kilometrov, nato pa lahko zaokrožim po vsej Stari celini in ne stopim več z avtoceste. Do prvega odseka avtoceste v Sloveniji pa imam 70 kilometrov, če seveda potujem skozi Hudo luknjo in Velenje, in le kakšnih deset kilometrov manj, če jo uberem po bližnjici čez hribe in doline, to je prek Slemena, kjer je do Zavodnje še kar dobra cesta, naprej katastrofalna. Nato zavijem proti Topolšici, pa skozi Florjan in dalje do Skorna in počasi do Šentruperta na avtocesto. Korošci živimo v tej državi Sloveniji v popolni prometni osami in medtem ko ponekod v Pomurju ali Prlekiji asfaltirajo že v vinogradih, se mi ukvarjamo z eksistencialnim prometnimi problemi. Mobilnost ljudi je zaradi tega precej manjša in težja. Doživel sem, da so prišli na Koroško politiki ali visoki državni uradniki iz Ljubljane, ki so potožili, kako je na Koroško daleč. Toda iz Ljubljane na Koroško ni nič dlje kot s Koroške v Ljubljano. Zgodilo se je tudi, da je priletni državni uradnik v nekem javnem nagovoru priznal, da je na Koroškem prvič, da je pri nas zelo krasno, le tako daleč je. Res so iz Ljubljane oziroma Brnika do Londona ali Bruslja v dveh urah, tako kot iz Ljubljane na Koroško, vendar za to nismo odgovorni le Korošci, večina te odgovornosti je namreč v Ljubljani. Ker nisem več v parlamentu in ker ni predvolilni čas, naj mi bo dovoljena trditev, da smo v mojem mandatu vendarle kar precej naredili, obnovili kar nekaj cest, tudi končali z asfaltiranjem ceste od Črne do Slemena, kar je trajalo 30 let. Hkrati priznam, da seveda premalo, razvojni zaostanek je prevelik, da bi to bilo mogoče popraviti čez noč, v nacionalne razvojne projekte smo leta 2006 ali 2007, ne spominjam se natančno, uvrstili tudi obnovo

odseka ceste od Zavodnje proti dolini, kar je v zadnjih letih ostalo le pri načrtih.

Tretje razvojne osi, če ozko gledano mislimo pod njo le golo cesto, se lotevamo tako, kot da si te osi ne želimo. Problem bo gotovo denar, računati na javno-zasebno partnerstvo ali koncesijo je precej utopično. S koncesijo bi lahko gradili cestni križ, kjer je gostota prometa največja in bi bilo zanimanje tujih investorjev gotovo zelo veliko. Snovalci ceste umeščajo tako, da poraja odpor ljudi in se ustanavljajo civilne iniciative. Na te iniciative je treba gledati najmanj z dveh plati: so koristne, ker pomenijo nadzor nad državo in njenimi institucijami, ki velikokrat brez vsakega poslušala lomastijo v prostoru. In drugič, tisti, ki živijo nekaj kilometrov od avtoceste in se borijo proti tretji razvojni osi v duhu sindroma NIM-BY, ne čez moje dvorišče, pa bi se lahko enkrat podali na pot do Koroške. Torej, če bo šlo tako naprej, bomo Korošci pristali v rezervatu, brez cest, tudi brez komunikacijske avtoceste, ker je od državne pomoči za sodobne komunikacije izločena vsa Mežiška dolina. V Zgornji Mežiški dolini pa zato imamo Dolino smrti, ki je ne boste našli nikjer na zemljevidu, v zavesti domačinov pa se je zasedla kot pojem brezobzirnega odnosa do narave in ljudi. Ali Mrstvo reko, kot smo nekoč poimenovali reko Mežo. Zato na Koroškem res potrebujemo tretjo os. V prvi vrsti seveda spodobno cesto, po kateri se bo mogoče voziti varno in primerno času, v katerem živimo. Tretja razvojna os hkrati pomeni vsestranski prepih v včasih prav zatohli regiji, ki je preživela razpad velikih sistemov (železarne, rudnika), ki so se v različnih oblikah nato nekoliko pobrali. Toda hkrati je doživela roparsko privatizacijo ozke kleptomanske elite zbrane v Slovenj Gradcu in okolici, ki z nagrabljenim premoženjem ni znala gospodariti in je spustila nekoč cvetoča podjetja v stečaj, ljudi pa na cesto.

► Centralna točka za sprejemanje in posredovanje informacij v zvezi s prihodom tujih delavcev v Šoštanj

V torek so se na 2. redni seji sestali člani sosveta za izboljšanje varnosti občanov v Občini Šoštanj. Največ pozornosti so namenili prihodu številnih delavcev v naše okolje ob izgradnji bloka 6 TEŠ. Predsednik sosveta za izboljšanje varnosti občanov in podžupan Občine Šoštanj Vojko Krneža je zato na sejo poleg članov sosveta povabil tudi predstavnike Upravne enote Velenje, Zavoda za zaposlovanje, Davčne uprave in PV Investa.

Najprej je predstavnik Termoelektrarne Šoštanj **mag. Branko Debeljak** na kratko predstavil potek gradnje. Med drugim je dejal, da želijo do 15. februarja 2012 gradbena dela dokončati do te mere, da bo Alstom lahko pričel s pripravljalnimi deli za montažo primarnega dela jeklene konstrukcije. Na gradbišču je trenutno dnevno okrog 430 delavcev. Največji prihod delavcev pričakujejo sredi prihodnjega leta, ko naj bi bilo na gradbišču okrog 1450 delavcev. Pri tem gre zgoj za delavce Alstoma, poleg njih bodo na gradbišču še delavci drugih izvajalcev. V Termoelektrarni Šoštanj se zavedajo, da gre za približno 1.800 ljudi, ki bodo morali v tem okolju tudi živeti, zato se že nekaj časa s tem ukvarjajo.

Brigita Mernik, vodja oddelka za upravno notranje zadeve na Upravni enoti Velenje, je predstavila postopke ob prihodu tujih državljanov. Poudarila je, da gre za drugačne postopke za državljane Evropske unije in državljane drugih držav, prav tako pa je poudarila, da je pomembno razlikovati med prijavo prebivanja in prijavo prebivališča. Mernikova je še opozorila, da lahko postopki tečejo kar nekaj časa, saj niso odvisni le od Upravne enote Velenje, temveč tudi od ostalih institucij, tudi od drugih držav.

Sicer so na Upravni enoti Velenje na prihod številnih novih tujih delavcev dobro pripravljeni, v ta namen so povečali obseg uradnih ur na Krajevnem uradu v Šoštanju, kjer sta sedaj zaposleni dve delavki, ena se ukvarja samo s področjem tujece.

Robert Rajšter, direktor velenjske izpostave Zavoda za zaposlovanje je najprej izpostavil dejstvo, da je v Sa-ša regiji prijavljenih 4000 brezposelnih, od tega 10 % ljudi iz drugih držav. Med temi brezposelnimi bi bilo

potrebno najprej iskati kadre za delo v Termoelektrarni Šoštanj. Nadalje je Rajšter še povedal, da so na Zavodu za zaposlovanje v letu 2008 izdali 5400 delovnih dovoljenj tujcem – tudi takrat so ti tujci tukaj delali in živeli. Dejal je, da je 1800 novih delavcev, ki bodo prišli v Termoelektrarno, sicer velika številka, vendar z vidika Zavoda za zaposlovanje nikakor ne neobvladljiva.

Namestnica direktorja Davčnega urada Velenje **Marija Gregorc** je opozorila na razlike med oddajo nastanitvenih kapacitet za pravne osebe, samostojne podjetnike in fizične osebe. Posebej pa je izpostavila, da je pomembno, ali bodo tujci pri nas bivali več kot 183 dni, saj so po davčni zakonodaji po tem času rezidenti Republike Slovenije in kot taki zavezanci za dohodnino.

Vojko Krneža se je vsem zahvalil za informacije ter dejal, da bo treba pristopiti k izdaji brošure, ki bo ljudi seznanila z vsemi potrebnimi postopki, da bo delo lahko nemoteno teklo.

Direktor podjetja PV Invest, d. o. o., **mag. Drago Potočnik** se je nekoliko bolj zadržal pri nastanitvenih kapacitetah. Ideji o vodnem mestu in delavskem naselju ob jezeru nista bili realizirani. Za slednjo PV Invest ni dobil zelenega zagotovila Alstoma, da bodo kapacitete res izkoriščene. Na voljo za delavce so tako že obstoječe kapacitete, potrebno pa jih je iskati širše, ne zgolj znotraj občine Šoštanj, tudi v Velenju, do Žalca, je dejal Potočnik.

Potočnik je še povedal, da skupaj z Občino Šoštanj pripravljajo centralno informacijsko točko (ta naj bi bila v pritličju občinske stavbe, v prostorih nekdanje Deželne banke), kjer bi se zbirale in seveda tudi posredovale vse informacije: o prostih nastanitvenih kapacitetah, o potrebah po teh kapacitetah, o postopkih, potrebnih, da bodo lahko tuji delavci tu bivali in delali, ne nazadnje pa tudi o ostali ponudbi kraja in občine, ki bi pripomogla tudi h kvalitetnejšemu preživljanju prostega časa teh delavcev.

Župan **Darko Menih** in podžupan Vojko Krneža sta izpostavila športne in kulturne objekte, ki bodo na voljo tudi tujim delavcem. Župan je dejal, da bodo Zavod za kulturo in tudi številna društva sodelovali s temi delavci, pripravili prireditve (morda v njihovem jeziku), namenjene posebej njim in podobno. Na športnem področju bodo organizirani turnirji ali lige...

Predstavnica Zdravstvenega doma Velenje **Marjanca Kamenik** je povedala, da bo delavni čas Zdravstvene postaje Šoštanj od 7. do 20. ure od ponedeljka do petka, v Šoštanju pa bo prisotno tudi reševalno vozilo s tehnikom, ostala dežurna služba pa se bo izvajala v Velenju.

Branko Debeljak je dejal, da so se o tem pogovarjali z Zdravstveno

postajo, in dodal, da je TEŠ sklenil dogovor z Alstomom, da bo na gradbišču kontejner z opremo za prvo pomoč, dogovarjajo pa se še za stalno prisotnost medicinskega tehnika na gradbišču. Te ukrepe izvajajo z namenom, da se razbremenijo Zdravstvena postaja Šoštanj.

Ob koncu je **mag. Vilma Fecce**, predsednica Krajevne skupnosti Šoštanj, še izpostavila nekaj vprašanj, povezanih z varnostjo prebivalcev in delavcev in problem mirujočega prometa v Šoštanju. Kot pozitivno pa je ocenila skupno informacijsko točko za zbiranje in posredovanje vseh informacij.

Vojko Krneža je predstavil cilje Občine Šoštanj, povezane s prihodom tujih delavcev v Šoštanj:

»Občina Šoštanj želi vsem svojim občanom in tudi tujim delavcem, ki bodo v lokalni skupnosti prebivali v času izgradnje bloka 6 TEŠ, zagotoviti nemoteno prebivanje. Kljub povečanemu številu prebivalstva, mora občina nemoteno zagotavljati po zakonu določene naloge na področju javnega reda in miru, naloge na področju komunalnih storitev kakor tudi delovanje ostalih dejavnosti.

Za dosego teh ciljev uvajamo urejeno in sistematično izvajanje nastanitve tujih delavcev, ki bo v celoti izpolnilo navedene cilje. Za doseganje teh ciljev je potrebno sprejeti naslednje ukrepe:

1. Vse nastanitve tujih delavcev je potrebno izvajati iz enega mesta oziroma vstopne točke.

2. Podjetje ki izvaja nastanitve tujih delavcev (v nadaljevanju Izvajalec) mora tedensko poročati Občini Šoštanj o nastanitvah tujih delavcev, ki bodo prebivali v lokalni skupnosti

3. Izvajalec nastanitve tujih delavcev mora po naročilu Občine Šoštanj ali skupaj z občino poskrbeti za povečano izvajanje komunalnih storitev na območjih kjer prebivajo tuji delavci

4. TEŠ in ALSTOM sta dolžna o načinu izvajanja nastanitve obvestiti svoje podizvajalce pred prihodom v SLO

5. Občina Šoštanj ob tem izvaja potrebne ukrepe (odlok o JRM, pripravlja akcijski načrt za inšpekcijske službe, pripravlja prostore za vstopno točko, ureja urnik z UE Velenje za prijavno odjavno službo...)

Župan je za konec še povedal, da je zelo vesel tega sestanka, izpostavil je pomembnost sodelovanja z domačimi društvi, in poudaril, da bo občina prihod številnih tujcev skušala izkoristiti tudi za promocijo turizma preko info točke v vili Mayer.

➤ Turistična pisarna odprta

Z novim letom je v Topolšici v novem gasilskem in večnamenskem domu zaživela turistična pisarna. Topolšica je s svojimi termami seveda turistično središče občine Šoštanj, zdravilišče se v zadnjih letih tudi izjemno razvija, zato se je občina odločila za odprtje te pisarne prav v Topolšici. Nov večnamenski dom pa je na izjemni lokaciji, dostopen vsakomur, ki pride v kraj in le lučaj oddaljen od Term Topolšica.

V pisarni bodo na voljo številne turistične informacije, za zdaj bo odprta tri ure dnevno pet dni v tednu. Delovni čas bomo sproti prilagajali potrebam obiskovalcev.

V turistični pisarni bodo na voljo turistične informacije term, druge turistične informacije, podatki o prireditvah v občini, podatki o nastanitvah, gostinski ponudbi, novosti o občinskih kulturnih in naravnih znamenitostih, promocijski material...

Dogodki in ljudje

► Delovni sestanek župana in podžupanov s svetniki vseh devetih krajevnih skupnosti

Župan Občine Šoštanj Darko Menih vsak december ob zaključku leta skliče sestanek s svetniki krajevnih skupnosti. Sestanek je namenjen izpostavljanju aktualne problematike in seznanitev z delom posamezne krajevne skupnosti, predvsem pa temu, kot je dejal župan, da se vzpostavijo pozitivni odnosi med občino in krajevnimi skupnostmi.

Letošnji sestanek je bil v sredo, 28. decembra 2011, v mali dvorani Kulturnega doma Šoštanj. Župan je pozdravil vse prisotne, prišlo je več kot 30 svetnikov iz vseh devetih krajevnih skupnosti. Župan je v kratkem uvodnem nagovoru med drugim dejal: »Zavedati se moramo da delamo za ljudi - oni so nas volili. To pa lahko naredimo le, če se spoštujemo, poslušamo drug drugega in s pametnim dialogom dosežemo dobrobit za naše prebivalce.« Župan se je vsem zahvalil za delo v iztekajočem se letu, ki ni bilo lahko dodal je, da lahko s ponosom rečemo, da smo v letu 2011 precej naredili, za kar gre zahvala vsem krajevnim skupnostim. »Opravljen delo je dokaz, da se da delati in da ste pravi ljudje na pravih mestih,« je še dodal župan.

Praden je predal besedo predstavnikom krajevnih skupnosti se je zahvalil članom svetov krajevnih skupnosti, upravi, vsem, ki so sodelovali pri proslavi 100. obletnice mesta Šoštanj, še posebej pobudnikom in KS Šoštanj, vsem društvom, ki so sodelovala v mimohodu ob 100. obletnici, posebej se je zahvalil tudi obema podžupanoma - Vikiju Drevu in Vojku Krneži ter Vilmi Fece, ki so v času njegove bolniške sodelovali pri pogajanjih s Termoelektrarno Šoštanj.

Predstavniki krajevnih skupnosti so podali poročila o delu v preteklem letu in izpostavili nekatere najbolj preče težave. V več krajih predstavljajo največjo težavo in strošek vzdrževanje krajevnih cest. Stroške imajo nekatere krajevne skupnosti tudi z vzdrževanjem domov krajanov, povsod s sredstvi pomagajo društvom v svojem kraju, sodelujejo na očiščevalnih akcijah in pri organizaciji številnih prireditev.

V vsaki krajevni skupnosti so naredili marsikaj - bodisi sami bodisi s pomočjo občine - posebej zadovoljni so bili v letu 2011 v Zavodnju in Topolšici, kjer so se razveselili novih domov krajanov, v Lokovici pa toplovoda in kanalizacije. Predsedniki svetov krajevnih skupnosti so izpostavili tudi nekaj želja za prihodnje. Nekatere bodo realizirane že v prihodnjem letu, saj je že sprejet proračun za leto 2012. V krajevnih skupnostih so zadovoljni s sodelovanjem z županom, podžupanoma in občinsko upravo, morebitne težave pa rešujemo sproti.

► Bo Ljubno druga Planica?

Januarsko sejo je predsednica upravnega odbora SŠGZ, Šoštanjčanka dr. Cvetka Tinauer sklicala v Šport centru Prodrik v Juvanju, ki sodi v občino Ljubno. Ne po naključju, saj je bila ena od točk dnevnega reda namenjena dogajanju v tej občini, točneje tekmovanju za svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske. Tega bo gostilo Ljubno sredi fe-

Foto: Marija Lebar

Nekaj besed o delu in težavah, ki se ob njem pojavljajo sta spregovorila oba podžupana - vsak o svojem področju. Vojko Krneža za področje družbenih dejavnosti in Viki Drev za področje gospodarstva, okolja in prostora.

Župan je povedal še, da ima tudi občina pri svojem delu kar nekaj težav, in sicer predvsem z Ministrstvom za okolje in prostor (občina še vedno čaka na rešitev več kot 200 vlog, ki so jih podali občani za spremembe namembnosti zemljišč, z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, z ARSO, Slovenskimi železnicami, Stanovanjskim skladom... To so institucije, ki pogosto s svojimi predpisi ovirajo delo občine. Dodatna težave je, da denacionalizacijski postopki ponekod še niso zaključeni.

V nadaljevanju pa je župan še podal najpomembnejše izzive prihodnjega obdobja, to so: izgradnja Vrtca Šoštanj, nadaljevanje izgradnje kanalizacije in sofinanciranje izgradnje malih čistilnih naprav in seveda izgradnja šestega bloka TEŠ.

Ob koncu so prisotni izpostavili še nekaj težav, ki so jih opazili v kraju. Tako se pojavlja problem uničevanja gozdnih cest zaradi sečnje kmetov in vlačnja dreves po teh cestah, podali so pobudo za uvedbo avtobusne linije (ne brezplačne) iz oddaljenih krajev do Šoštanja, in sicer enkrat tedensko, ponovno pa so bili izpostavljeni tudi ekološki otoki.

Srečanje so zaključili ob sproščnem klepetu v predverju Doma kulture Šoštanj, kjer so si zaželeli vse dobro v prihodnjem letu.

TJAŠA REHAR

bruarja. To naj bi bila tudi dobra poslovna priložnost za gospodarstvo regije. Seje so se udeležili tudi predstavniki šaleških občin in gospodarstveniki s tega območja.

Poleg članov UO zbornice so bili na srečanju prisotni še številni vidni gostje in predstavniki Smučarskega skakalnega kluba Ljubno BTC, predsednik uprave glavnega pokrovitelja tekem družbe BTC Ljubljana Jože Mermal, sicer ljubenski domačin in generalni direktor direktorata

Foto: Marija Lebar

za turizem in internacionalizacijo pri ministrstvu za gospodarstvo mag. Marjan Hribar.

Po uvodnih besedah predsednice Tinauerjeve je prisotne pozdravil ljubenski župan Franjo Naraločnik, nato pa je spregovoril predsednik organizacijskega odbora smučarskih skokov in generalni sekretar SKK Ljubno BTC Rajko Pintar.

Povedal je, da so ljubenski smučarski zanesenjaki, ki so sedem let po vrsti pripravljali smučarske skoke za ženske v celinskem pokalu, precej pripomogli k temu, da je v tokratni sezoni organizirano prvo tekmo vanje za svetovni pokal v tej disciplini, uvrščena pa bo tudi na zimske olimpijske igre v Sočiju.

Tako se je Ljubno postavilo ob bok najbolj eminentnim smučarskim središčem na svetu. Čeprav infrastrukturo in naprave ves čas dopolnjujejo in urejajo v skladu z zahtevami FIS-e, se v tem težko kosajo z ostalimi skakalnimi centri. Imajo pa prednost kar se tiče namestitev in gostoljubnosti. Prav tukaj pa naj bi našli svojo poslovno priložnost tudi številni ponudniki nastanitvenih zmogljivosti v celotni savinjsko-šaleški regiji vključno s hoteli v Velenju, na Golteh in v Topolšici. Obe tekmi, ki bosta na Ljubnem 11. in 12. februarja, bodo poleg tekmovalk, trenerjev in ostalega osebja, spremljale največje televizijske postaje, ki prenašajo športne dogodke s številnimi ekipami, ki jih bo prav tako treba namestiti. Spregovoril je še Jože Mermal iz BTC Ljubljana. Podjetje BTC je v smučarskih skokih žensk videlo dobro poslovno priložnost in v ta tekmo-

vna vložilo že precejšnja sredstva. Poleg neprešteti ur prostovoljnega dela zagnanih Ljubencev je bilo vložena veliko denarja, predvsem zasebnih sredstev. Tokrat je po Mermalovem mnenju na vrsti tudi država, da za tako pomemben dogodek prispeva svoj del sredstev. Na Ljubnem ob Savinji si po Mermalovih besedah prizadevajo, da bi eno od tekem svetovnega pokala za ženske obdržali vsako leto. Postopno naj bi se tukaj razvil nacionalni center za ženske smučarske skoke in Ljubno naj bi postalo to, kar je za moške skoke Planice, se pravi, nacionalni praznik.

Marjan Hribar za ministrstva za gospodarstvo je med drugim dejal: »V zadnjih petih letih so se prihodki iz turizma podvojili. Slovenski turizem temelji na doživljajih, tukaj ima Slovenija neslutene možnosti za razvoj. Med take priložnosti se uvršča tudi tekmovanje, ki ga pripravljate sredi februarja na vaši skakalnici. Te možnosti ne smemo spustiti iz rok.« Poudaril je, da so organizatorjem podobnih tekmovalj na voljo različni razpisi za sofinanciranje.

Zbrane je nagovoril še nekdanji smučarski skakalec Primož Ulaga, ki je pri tokratnem projektu prevzel nalogo zbiranja sredstev. Gospodarstvenikom je predstavil možnosti poslovnega sodelovanja pri pripravi tekmovalj. Osrednje dogajanje bo sicer na in ob skakalnicah, ob tem pa bodo v kraju potekali še številni zabavni in družabni dogodki, kjer je mogoče najti poslovno priložnost.

MARIJA LEBAR

► Dober obisk

Izbira študija in poklicne kariere je ena najvažnejših odločitev v življenju. Da bi dijakom omogočili čim več informacij glede prihodnjega izobraževanja, so na Šolskem centru Velenje (ŠCV) v sodelovanju z Svetovalnim središčem pri Ljudski univerzi pripravili predinformativni dan. Ta je bil v četrtek, 19. januarja, na več lokacijah v Velenju.

Gabrijela Fidler, šolska svetovalka na ŠCV je povedala: »V Velenju smo že četrtri pripravili predinformativni dan za dijake zaključnih letnikov. Letos je bila paleta predstavitev še širša in je omogočala večjo izbirnost. V Velenju se je predstavilo kar 51 različnih fakultet, visokih in višjih šol iz cele Slovenije, medtem ko lani 46.

Povabili smo jih v Velenje, saj se zavedamo, da so informacije iz prve roke najboljše, domače okolje in manjše skupine pa omogočajo varnejše počutje, zato lažje steče obojestranska komunikacija. Predstavitve so potekale v četrtek 19.1. 2012 dopoldan, od 8.- 14. ure, na različnih lokacijah. Vseh predstavitev se je udeležilo preko tisoč udeležencev, dijaki so v povprečju obiskali po pet različnih predstavitev, saj smo jim omogočili, da je bil ta dan namenjen študijskemu usmerjanju in niso imeli pouka.«

Pokazalo se je, da se dijaki odločajo tudi za naravoslovne in ne le za družboslovne študije. Največje zanimanje za študij na vseh treh akademijah, to je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje, Akademiji za glasbo in Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Kar nekaj je bilo zanimanja za naravoslovne študije na fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, fakulteti za strojništvo pa tudi za študij na fakulteti za družbene vede, filozofski in pravni fakulteti.

»Predstavitve smo pripravili po razporedu, ki je dijakom omogočal

Foto: Marija Lebar

obisk tudi do 8 različnih dogodkov, saj se zavedamo, da je osebni stik najpomembnejši. Predstavniki posameznih fakultet so tako dijakom predstavili fakulteto, jim odgovarjali na vprašanja in jih spodbudili še k dodatnemu iskanju informacij na spletu, pa tudi k obisku informativnih dni, ko si lahko bodoči študenti posamezne fakultete ogledajo tudi osebno.

Visok obisk in navdušenje dijakov dajeja zagon za podobno prireditvev tudi prihodnje leto, « je še dodala Fidlerjeva.

MARIJA LEBAR

► Blagoslov

Že šestnajsto leto zapored so, lani na Štefanovo, v Arnačah pri Velenju tamkajšnji konjerejci in člani Turističnega društva Šentilj pripravili tradicionalni blagoslov konjev. Ob bogatem kulturnem in zabavnem programu je ob slikoviti predstavitvi Tonija Reharja o štirinožcih in njihovih prijateljih, domači župnik »požegnal« konje.

Mirko Uranjek, konjeniška legenda in osrednji organizator, je bil zadovoljen s številom privedenih konj s celotnega področja Šaleške doline, Paškega Kozjaka, Vinske Gore, Pirešice in celo iz Savinjske doline. Dejal je, da je to lep konjeniški praznik za vse, ki imajo radi svoje živali in se z njimi veselijo tako ob delu, športu kot tudi vzgoji.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

► Poziv k etični odločitvi o TEŠ 6

Poziv Državnemu zboru, Vladi, predsednikom parlamentarnih strank in vodjem poslanskih skupin Državnega zbora:

Kot aktivni državljani Slovenije vas v skrbi za energetske učinkovitost, zdravju in okolju prijazno ter gospodarsko napredno prihodnost Slovenije pozivamo:

Nemudoma pripravite in sprejmite zakon o šestmesečnem moratoriju na vse aktivnosti in odločanje o projektu TEŠ 6.

Kampanja za etično presojo projekta TEŠ 6 je pobuda raznolike skupine organizacij in posameznikov, ki so se združili v pozivu odločevalcem, naj ravnajo kot dober gospodar in zastopnik javnega interesa.

Podprite poziv in ga razširite med svoje prijatelje! Naši glasovi so naša moč.

Datum objave: 25.1.2012

<http://www.tretjiclen.si/slo/tes6/>

Podpisniki poziva smo skupina zelo raznolikih organizacij in posameznikov. Navkljub raznolikosti imamo zelo podobno mnenje in razloge, zakaj se mora projekt TEŠ 6 zaustaviti. Ne pristajamo na argumentacije investitorja, prevladujočih politikov in nekaterih medijev o brezizhodnosti trenutne situacije. Prizadevamo si za prihodnost odprtih možnosti, kjer ne bomo ujeti v posledice napačnih odločitev iz preteklosti. S konstruktivnim predlogom za reševanje nastale situacije želimo preprečiti okoljsko in družbeno neodgovorno ravnanje, ki predstavlja tveganje za naše življenjsko okolje, razvojne priložnosti in javne finance. Referendum o državnem poročstvu za projekt TEŠ 6 ni naš končni cilj. Zahtevamo transparenten in vključujoč proces odločanja, ki bo pripeljal do rešitve na podlagi širokega družbenega soglasja. Temu do sedaj nismo bili priča.

(In tako dalje.)

Prvotno skupino pobudnic kampanje sestavljamo (po abecednem redu):

Davkoplačevalci se ne damo, Ekologi brez meja, Focus društvo za sonaraven razvoj, Gibanje TRS, Greenpeace v Sloveniji, Slovenski E-forum, Stranka mladih - zeleni Evrope, Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj ter Zares - socialno liberalni.

<http://www.ustavimotes6.si/>

► Še s TEŠ naprej

Par dni nazaj sem pri šoštanjski šoli, v avtomobilu čakal na hčerko, ki je šla po svoji hčerki, torej moji vnukinji, da smo se po tlejš tri generacije odpeljale proti njihovemu domu.

Kakšna bo njihova bodočnost, ko me ne bo več? Kolikokrat si postavimo to vprašanje?

Preden so prišle, sem se v mrazu zagledal v dimnika naše drage TEŠ, iz katerih se je z velikansko hitrostjo dvigal vodni kondenzat toplote, skoraj do čistega prefiltriranih in opranih dimnih izpustov. Desno od njiju pa se je že skoraj do višine starih hladilnikov dvignil betonski sod hladilnika razpitega šestega bloka. In me je prešinilo, da je zadeva že davno na točki brez vrnitve, o čemer sem nenazadnje pisal že več kot pred letom dni v tem časopisu in uporabil takratno prispodobo direktorja premogovnika, ki mi je ob neki priložnosti dejal, da je investicija že na točki vzleta in bi tako, kot za letelo med vzletom, vsako zaviranje pomenilo katastrofo. Naj s(m)o nekateri še vedno skeptični, kakšna bo končna cena bloka in kasneje električne energije iz njenega kotla, je danes razmišljanje o varianti razvojni Šaleške doline brez nove elektrarne, zgolj izguba časa. A bolj, kot skrb za ta izgubljeni čas, me vznemirja vprašanje, kje so bili podpisniki pobud, ki jih povzemamo na tej strani, pred tem časom? Ko je bilo tega časa zares še dovolj? Ko se je snoval ta domnevno škodljivi projekt, ki da bo potopil slovensko ekonomijo?

Je bilo to leta 2003, ko s(m)o v Šoštanj reševali nacionalni problem s kostno moko? Ali je bilo to proti letu 2005? So takrat zares hoteli izboljšati kalorično vrednost šoštanjskega energenta z gudronom? Kje so bili ekologi brez meja, ko je inštitut Milana Vidmarja strokovno ugotavljal, da škodljivi vplivi bloka 6 ne bodo prestopili »teševske kapije«? Teh vprašanj bi lahko ob pogledu na belo zaveso, ki se dviga v mrzlih dneh nad Šoštanj, nanizal še in še. In zdi se, da ključna vprašanja za moje otroke in vnuke še prihajajo.

Teh petdeset let bo minilo in velenjskega premoga bo vseeno zmanjkalo, čeprav najbolj korajžni vizionarji že najavljajo blok 7. Menda ja! Jasno, da bo elektrarna ostala tudi po tem, ko bo velenjski lignit izkopan.

Elektriko bo vseeno proizvajala. A s čim bodo kurili pod kotli naši vnuki? Kaj vse bo treba očistiti iz dimnih plinov tistega energenta takrat? Bo to pepel? Kam ga bodo vozili, ko se zemlja ne bo več pogrezala in kaj bodo nasuli na že zdaj odložene stotine ton urana, ki se skriva v pepelu? Kdo to nadzira? Bodo res vsi škodljivi vplivi ostali znotraj ograj TEŠa, ali pa bodo morali čez desetletja naši vnuki te ograje razpeti po obronkih Šaleške doline?

Kako bo ubožana Slovenija poplačala svoj dolg Šaleški dolini? Je sploh katerakoli politika kdaj zares mislila na rento? Za naše otroke in vnuke, ne za nas. Da se razumemo! Ste opazili, kako tesno se zapirajo avtomatska vrata v TEŠ? Poznate višino odškodnin, ki je bolj kot od urejenega sistema, odvisna od vsakokratne dobre volje direktorja? Koga to zares skrbi?

Nikogar.

Premog bodo pokurili, rudnik zaprli, elektrarna pa bo ostala in proizvajala elektriko naprej in to ne na veter! Tudi na sonce gotovo ne! Že res, da bo to »šeše« čez pol stoletja in to ne bo naša skrb. A lahko bi zdaj bolje poskrbeli za bodočnost naših otrok. Sistemsko. Ne pa tako, da bo kvaliteta njihovega življenja odvisna od morebitnega glavobola takratnih direktorjev elektrarne. Če bodo še sploh tukaj? Če ne bo vse avtomatsko in bo tudi gumb za vklop in izklop naše elektrarne v Ljubljani? Če ne celo v Bruslju?

PETER REZMAN

► Dan odprtih vrat privabil številne obiskovalce

PRIPRAVIL: TADEJ COTIČ

Ko je v sredo, 18. januarja, TEŠ na prvem letošnjem dnevu odprtih vrat v goste povabil javnost, je odziv verjetno presenetil tudi organizatorje. Osrednja avla upravne stavbe je domala kar pokala po šivih od trume zvezdavih obiskovalcev najrazličnejših profilov; takih, ki so dobršen del življenja preživel v nedrjih tega energetskega sistema, pa tudi takšnih, ki so priliko izkoristili za prvi obisk v osrednji slovenski termoelektrarni.

Gostitelja večera sta bila direktor Termoelektrarne Šoštanj mag. Simon Tot in vodja projekta izgradnje 6. bloka Miran Žgajner. Prvi je prisotnim osvetlil prelomnico na kateri se nahaja šaleška energtika: zaradi iztrošenosti izkoristek sedanjih zmogljivosti upada, končni udarec pa bodo blokoma 3 in 4 že leta 2016 zadale nove okoljevarstvene omejitve. 6. blok bo zato, poudarja Tot, zgolj nadomestil sedanje tri energetske bloke in ob tem prihranil milijon ton premoga letno.

Nad projektom v čakanju državnega poročstva še vedno visi Demoklejev meč medvladja, a v TEŠ-u ne glede na to nadaljujejo pot k začrtanim ciljem. Miran Žgajner je tako zagotovil, da dela potekajo v zastavljenih rokih. Hladilni stolp »raste« po en obroč dnevno in je že na polovici končne višine. Do sredine februarja bo na predajo pripravljen tudi tisti del gradbišča, ki ga bo prevzel Alstom.

V nadaljevanju se je razvila živahna in prijetna razprava s številnimi intervencijami gostov, ki se je dotikala tako tehničnih vidikov izvedbe projekta kot tudi vpliva del na življenje okoliških prebivalcev, pri čemer so odgovorni v elektrarni zagotovili, da karseda trudijo, da bodo nevarnosti lokalne do skupnosti znižali na najmanjšo možno mero. Dan odprtih vrat se je, kot običajno, zaključil z ogledom termoelektrarne, ki pa zaradi tekočih del ni vključeval gradbišča 6. bloka.

Če želimo kaj spremeniti, moramo začeti pri sebi

MILOJKA B. KOMPREJ, FOTO DEJAN TONKLI

Sonja Bercko me s svojimi odgovori ni presenetila. Točno takšna je in točno takšno jo poznajo tisti, ki so se srečali z njo pri kakšni od svojih izkušenj. Ni me presenetila, a me je navdušila. Tako kot tudi tiste, ki so se srečali z njo pri kakšni od svojih izkušenj. Ker tisto, kar govori, tudi dejansko živi, se pri pogovoru ni ustavljala, iskala izrazov, izboljšav in olepšav. Verjame, da če daješ, dobivaš, verjame, da je treba svet zapustiti boljši, kot si ga prejel, verjame, da moramo ljudje drug drugemu pomagati. Življenje je posvetila temu in kaj bi pravzaprav želela še več. Najlepše pri tem je, da se tega resnično zaveda in se zahvaljuje milosti, ki ji dovoljuje delati, se razvijati, študirati, se samouresničevati. Zveni utopično? Ne, pomislite! Zveni zelo človeško!

V času tvojega otroštva v Šoštanju smo prsegali pod pionirsko zastavo in bili včlanjeni v Titovo mladino. Se spominjaš kdaj tistih časov?

Seveda. Le kako bi brez spominov na čas, ki ostaja v očeh, še vedno otroške duše, lep. Prepojen z nostalgijo, toplim spominom vračanja v čas velikih pričakovanj o življenju, ki jih najverjetneje upa in goji prav vsako človeško bitje. Sama gledam na svoj pretekli čas pogosto z mešanico tega nostalgičnega, ki je že odšlo, pa vendarle je hkrati s priklicem vedno znova ponovno tukaj v meni. Na drugi strani pa hkrati ohranjam do preteklosti tudi neko distanco, ki jo sama razumem bolj kot spoštovanje do preživetega časa, ki mi je bil darovan. Sama sem pač rojena v čas, ki se je in se še vedno hitro spreminja. Le kdo bi si še pred tolikimi leti lahko predstavljal Evropo razdeljeno in podeljeno kot je danes? Odcep od bivše matične domovine, ki je vsekakor, ne glede na to, koliko se tega zavedamo ali ne, pomenilo tudi slovo od simbolov, ki so do tedaj predstavljali naš notranji svet. Njegovo kvaliteto in razumevanje sveta. In bil je ... lep čas. Povezan. Ja,

prav slednje je moja prva asociacija nanj.

Tvoja šola je bila Osnovna šola Bibe Rōcka. Nanjo te, kolikor se spominjam tistih časov, najbrž vežejo prijetni spomini.

Moja draga šola, ki je ni več! Stanovala sem tako blizu šole, da sem skorajda stanovala v njej. Tudi po zaključenem pouku sem tako rada ostajala v njej. Bodisi pri hišniku in hišnici, dragima Vučinovima, ki sta, žal, že oba pokojna, in si iskala vzor v meni še vedno predragi učiteljici Oli Vunderla. Popoldneve pa sem pogosto, če seveda nisem bila v katerem izmed številnih krožkov, preživela v pogovoru in druženju s z gospo Benkovo, ki je bila v tistem času čistilka v šoli. Ta draga gospa je v mojem srcu zapisana še s posebno milino. Vsakokrat, ko tudi sedaj že odrasla premišlujem o ljudeh, ki so name v mojem razvoju najbolj vplivali, je gospa Benkova vsekakor ena izmed tistih, ki sem jim za posvečen čas globoko hvaležna. Ta dobra duša je bila vselej tako odprta, vselej tako dobrohotna. In še tistega malo, kar je imela, je vedno delila. Takšni ljudje bodo najverjetneje svoje življenje preživeli tiho, brez

pompa in zunanjega blišča, morda popolnoma odmaknjeno. So pa v svojem bistvu pravi posvečenci. Seveda v tisti čas sodi tudi kopica mojih mladostnih prijateljic in prijateljev, druženj, neskončnih prvih filozofskih pogovorov, petja v pevskem zboru, igranja košarke, tabornikov, pa najverjetneje še marsičesa, kar se je v senci spomina že malce izbrisalo, izgubilo.

Meniš da osnovna šola in učitelji v njej, takrat smo jih klicali še tovariši, pomembno vplivajo na otroka, na njegovo sprejemanje življenja in vrednot? Kako konkretno nate?

Samo poglej, kako sem se razgovorila! Seveda tudi o učiteljici in pomembnih drugih, ki so oblikovali moj razvoj. V razvojnem obdobju otroka je tako zelo pomembno, da ima lahko močne in zdrave vzore v odraslih, ki ga obdajajo. Samo na podlagi sprejetosti in varnosti, ki je je deležen, si lahko oblikuje svoj pozitiven odnos do zunanjega sveta ter hkrati oblikuje močne simbole notranjih arhetipov, ki ga kasneje spremljajo skozi življenje. Menim, da sem v tem smislu srečen človek. Starša sta me

imela zelo rada, veliko ljubezni in pozornosti mi je bilo podarjene z njune strani. In to človeka zaznamuje za celo življenje. Po ta »darila« se vedno znova vrača, še zlasti takrat, ko ga življenje kali in preizkuša.

Se srečuješ s kakšnimi prijatelji iz otroštva in kakšen je tvoj odnos do prijateljev in prijateljstva?

Vsakega srečanja s svojimi mladostnimi prijatelji se razveselim, saj so vedno znova navdih. Kot otrok pač pospraviš v svoj emocionalni in psihični okvir sliko nekoga in ga skozi spomine navadno obujaš le skozi ta »filter«. Toda življenje je nenehen razvoj, nenehno spreminjanje. Še celice mojega telesa niso danes popolnoma enake kot včeraj. In ker sem sama neutrudna raziskovalka človeškega in tistega, kar naj bi bilo nam lastno, me ponovna srečanja in doživljanja posameznika, ki se je nekoč že sprehodil skozi moje življenje, še posebej zanima.

Moram pa seveda ob tem tudi povedati, da nimam veliko prijateljev in da številčnih prijateljev ne gojim. Imam pa nekaj meni zelo dragih oseb, ki so z menoj tudi takrat, kadar nismo fizično skupaj. Imam pa tudi drago prijateljico Avrelijo še res prav iz mojih najstniških let. Z njo si imam še vedno tako zelo veliko povedati.

Srednja šola te je spremljala v velenjski gimnaziji. Nekako praviloma je bilo, da gredo odličnjaki v gimnazijo. Kakšne so tvoje srednješolske izkušnje?

Moji spomini na obdobje srednje šole imajo kar nekaj senc, kar pa seveda ne pomeni, da so žalostni. Kar sem morda v tistem času razumela kot težavnost in žalovanje, se je nekaj let kasneje pokazalo kot pravi blagoslov. Danes na vso tisto prvo srečanje in preizkušanje življenja gledam z naklonjenostjo in globoko hvaležnostjo. Mlad človek pravzaprav mora imeti preizkušnje. Tako se kali in odrašča. In se nauči celiti svoje rane. Mislim, da ravno iz tega kasneje zrasteta dobrohotnost in naklonjenost življenju. Saj skozi svoje lastne rane lažje razumeš tudi rane in poškodovanost drugih ljudi. Za moje srednješolsko obdobje bi pravzaprav lahko rekla, da je bil čas »zdravljenja«, odraščanja v to, kakršen človek sem danes.

Kakšne možnosti fakultetnega izobraževanja so prevladovala takrat in kako si se odločila ti?

V poznih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so bile možnosti izobraževanja seveda zelo drugačne, kot so danes. Sama sem se najprej zaposlila, nato pa se šele čez čas odločila za študij in poklic socialne delavke in pedagoginje, ki me izpolnjuje še danes. Celo svoje življenje sem bila in sem pravi bibliofil. Brez knjig in študija pač ne zmorem. Študij, pridobivanje novega znanja, branje in pisanje so pač del mene, moj način življenja. Na ta način se moje osebno in strokovno nenehno prepletata in vedno znova navdihujeta. Morda je za to kriva tudi moja prirojena želja vedeti, kako svet in ljudje v njem delujemo.

Tvoja prva zaposlitev je bila na banki. Praviš, da se je takrat že vzpostavljala slovenska borza.

Konec osemdesetih let je prinesel mnoge družbene spremembe. V tistem času sem se

srečala z novimi izzivi. In vsak izmed njih je vedno znova pomenil neko novo učenje, pridobivanje nečesa novega. Tako je bilo tudi s prvimi informacijami in znanji, ki sem jih pridobila na področju financ in prvih, res čisto v povojih, korakov vrednostnih papirjev. Seveda je bilo vsaj z menoj vedno tako, da ko sem se nečesa naučila, potem sem se pač morala preseliti na neko novo področje, kjer sem bila spet deležna novega učenja, novih naporov. Če danes pogledam nazaj v tisti čas, se je takrat pravzaprav tudi že najavljala sprememba, ki se je kasneje, predvsem zaradi sinove boleznici kot sprožilca, zgodila v mojem življenju.

Na centru z socialno delo si se srečevala z življenjskimi problemi in situacijami, ki najbrž niso vedno prijetne. Je mogoče že takrat v tebi zaživela ta socialna nota, ki jo gojiš tudi sedaj?

Šele pri delu s socialno depriviranimi, izključenimi in otroki v stiski sem končno srečala samo sebe. Doumela sem ves smisel učenja, ki mi ga je do takrat darovalo življenje. Razumela končno jezik, s katerim me je že toliko let poprej nagovarjalo življenje. Seveda sem vedno imela rada ljudi. Vzgjajana sem bila v duhu sprejemanja drugačnosti, nujenja pomoči potrebnim, skrbi za tiste, ki so manj srečni od nas. Vzgjajana sem bila v duhu hvaležnosti za lastno življenje in možnosti, ki sem jih imela zaradi tega, ker sem bila rojena kot zdrav otrok. V moji širši družini sem se že zelo zgodaj srečala z invalidnostjo nekaterih članov in vselej dobrotljivo povezanostjo v skrbi drug za drugega. Vse to sem pravzaprav žečila z materinim mlekom. Je del mene. In to sem jaz!

Praviš, da te je čakanje na zaposlitev tudi dejansko zaposlilo. Je to redka priložnost ali meniš, da je takratni sistem zaposlovanja dovolj močno deloval v smeri intenzivnega zaposlovanja ljudi in ne zgolj čakanja na nekaj?

V zgodnjih devetdesetih letih so se v Sloveniji zgodile velike spremembe. Trg dela seveda ni bil pripravljen na prvi val odpuščanj delavcev, z zapiranjem tovarn in z brezposelnostjo smo se sploh srečali prvič. Zavod RS za zaposlovanje je čez noč moral postati tudi socialna institucija, saj masa ljudi v novo nastalih okoliščinah sploh ni znašla. Tukaj, na tem mestu je potrebno povedati, da je v tistem času ravno ZRSZ odigral eno najbolj ključnih vlog socialne politike države. V Velenju je območno službo vodila Štefka Kordeš, inovativna, prodorna, kreativna in ljudem tako zelo naklonjena. V tistem času je kot nekakšna »ambasadorka« vnašala prve velike in smeje spremembe, ki so se morale zgoditi na socialnem področju. Ostale institucije se pravzaprav nekako še niso znašle znotraj popolnoma novih razmer. Seveda, če pogledam na Zavod RS za zaposlovanje kot institucijo danes, potem je v tem smislu potrebno povedati, da gre za velik paradigmatični premik tudi samega razumevanja institucije kot takšne. Trg dela seveda ne uravnava zavod za zaposlovanje. Uravnava ga ponudba in povpraševanje. Seveda pa je popolna odgovornost socialne politike države, kako in na kakšen način bo poskrbela za svoje ranljive skupine. Na tem področju je v razmerju do tehnološkega in ekonomskega razvoja vsekakor mnogo premalo socialnih inovacij, ki bi proces vključevanja, tudi v zaposlitev, omo-

gočale. Svet se je v zadnjih dvajsetih, ... desetih letih zelo spremenil. V njem govorimo drugačen jezik. In zato tudi tako pogosto prihaja do popolnega nerazumevanja. Drug drugega. Drug do drugega. In drugega z drugim.

Koliko, meniš, je odvisno od posameznika, ki se ne po svoji krivdi ali pa tudi po svoji krivdi znajde brez službe, da bo znova uspešno vstopil v delovno razmerje?

V današnjem utekočinjenem svetu, kot ga imenuje sociolog in raziskovalec Zygmunt Bauman, je vse bolj naloženo posamezniku, da poskrbi zase. Vse, za kar je v preteklosti poskrbela skupnost, se je utekočinilo, izgineva. Zaradi tega se posamezniki počutijo vedno bolj osamljene, nepovezane. Skupki »jazov«, ki se ne morejo več povezati v »mi«. Pripadati, biti povezan, vključen postaja redka vrlina, ki jo lahko srečamo le še v skupnostih, ki niso izgubile človeške etike.

Odgovor na to tvoje vprašanje bi pravzaprav bil, da odgovorne družbe poskrbijo za ljudi na način, ki jim omogoča vključevanje na način pridobivanja ključnih znanj in veščin, s katerimi si bo človek lahko kasneje pomagal sam. Saj kdo pa si v resnici želi biti odvisen od socialne pomoči? Skozi mojo prakso se je pokazalo, da je pravzaprav takšnih posameznikov malo. Ljudje smo vendarle bitja odnosa in upanja, kajne?

Je kakšna razlika med programi zdaj ali pa takrat, ko si se ti začela ukvarjati s programi zaposlovanja?

Pri ponudbi programov je seveda velika razlika. Pravzaprav kar vrzel. Dandanašnji čas do ranljivih skupin, med katere sodijo različne kategorije brezposelnih (osebe z zdravstvenimi težavami, prvi iskalci zaposlitve, osipniki, dolgotrajno brezposelni, migranti, brezdomci, ...), ni prijazen. Socialna politika države seveda zmanjšuje pravice, ponudb in vključevanj v posamezne programe je vse manj, pristopni pogoji pa za prijavitelje vse zahtevnejši. Res, potrebni smo prenove. Predvsem in zlasti na področju socialnih inovacij, ki bodo ljudem omogočale aktivno participacijo.

Lahko kaj poveš o klubih za brezposelne in Kovnici znanja? Kdaj si delovala v tej skupini in na kakšni poziciji?

Sama sem imela sredi devetdesetih let res izredno priložnost sodelovati pri soustvarjanju programov za brezposelne. Kovnica znanja je bil res odličen program, ki je pri usposabljanju in zaposlovanju res upošteval kar najbolj celostni pristop in vidik. Bila sem del inovativne skupine, iz pridobljenih izkušenj še danes črпам kar precej znanja. To pa je bil tudi čas, ko sem se sama strokovno srečala z drugačnimi pristopi pri delu z ljudmi, ki so me navdihnili za študij gestalt terapije in psihosinteze. Psihosocialne programe in programe na področju zaposlovanja sem kot vodja enote vodila kar nekaj let.

Zavod RUJ je prišel kasneje. Gre za boljše obliko organiziranosti ali so nastanek zavoda narekovala spremembe zakonodaje?

Logična posledica mojega strokovnega razvoja in osebnostnega zorenja je bilo strokovno delo v zavodu RUJ. S spremembami zakonodaje smo iskali vedno boljše možnosti, ne le

razvoja strokovnega znanja, pač pa tudi inovativnejše ponudbe ciljnim skupinam, s katerimi sem delala. To je bil tudi zelo ustvarjalen čas, ko so hkrati s strokovnim razvojem in programi nastajali tudi dobri humanitarni in prostovoljski projekti. Ker je bila včasih država pretoga pri kreiranju tistega, kar so ljudje v smislu socialne in delovne podpore potrebovali, sem pač to delo opravila prostovoljno. Na podlagi rezultatov tega dela so kasneje zagledali luč sveta številni uspešni in inovativni programi, namenjeni najbolj ranljivim skupinam. Zame je to pomenilo delo z invalidi.

Kakšna je bila vsebina zavoda, uspehi na posameznih projektih, vključenost ljudi in okolje, katerega je pokrival?

V tistem času so poleg zaposlitvene rehabilitacije prav v Velenju nastali programi Žarkovih delavnic, zametki sedanjega programa MDDSZ socialne vključenosti. Iz učnih delavnic in programa podpornega zaposlovanja smo razvili in ustanovili zaposlitveni center. Teči so pričele prve skupine za samopomoč na področju duševnega zdravja, odprt je bil dnevni center pomoči uporabnikov psihiatričnih storitev. V tistem času sem tudi več časa namenjala programom podpore zasvojenecem pri njihovem zdravljenju in programom njihove ponovne integracije. Seveda v sodelovanju in ob podpori številnih posameznikov v skupnosti. Moram poudariti, da je od same skupnosti in ljudi, ki vodijo lokalno politiko, še kako odvisno, kakšen odnos bodo vzpostavili do socialnih in izobraževalnih, predvsem pa inovativnih in razvojnih programov. V Mestni občini Velenje so za slednje imeli vedno posluš.

Po letu 2008 so spet nastopile spremembe. Kakšne, zakaj in v čem si videla ti priložnost in napredek?

Glede na to, da me, kot sem že povedala, ne nehno žene ta neka nova ustvarjalna sila, sem se ponovno, seveda v povezovanju z meni dragimi ljudmi, odločila ustanoviti neprofitni inštitut. »Integra« smo ga poimenovali, tako da že ime samo izpoveduje njegovo poslanstvo. Integracija, povezovanje, intermediarna sfera. Svoje poslanstvo sva z soustanoviteljem razvila na doktrini povezovanja izobraževanja, socialnih programov in raziskav. Sama sem v tistem času iz svojega magistrskega študija že prestopila v doktorski študij, bila habilitirana za višješolsko in visokošolsko predavateljico, zato je bila logična posledica odločitve ta, da svoje pridobljeno znanje kar najbolj ne le razširim, temveč implementiram tudi v skupnosti. V tesnem povezovanju z evropskimi integracijami in projekti na področju vseživljenjskega učenja odraslih.

Integra ima štiri stebre svojega poslanstva. Kaj je njihov namen, vsebina, kako delujete ...?

Tako je. Danes ima inštitut 4 osnovne stebre svojega delovanja in poslanstva. Prvi stebel predstavlja strokovno ekspertno delo na področju rehabilitacije invalidov in izvajanja programa socialne vključenosti. Drugega predstavljajo evropski projekti – ta trenutek jih v mednarodnih partnerstvih držav Evropske unije teče kar osem. Tretji stebel predstavlja socialno varstveni program Centra HIŠA, Zavetišča za brezdomne osebe, posebej po-

nosna pa sem na četrty stebel, saj po mojem mnenju predstavlja najvišjo dodano vrednost skupnosti. Gre za programe, ki jih izvajamo v in za lokalno skupnost kot svoj prostovoljni strokovni prispevek. Na ta način ne samo, da zadovoljujemo potrebe nekaterim ranljivim skupinam, temveč v skupnostni prostor prinašamo dodano vrednost na področju socialnega kapitala. Inštitut je član več strokovnih organizacij in teles doma in tujini ter nosilec mednarodnega medgeneracijskega festivala, ki bo letos v Velenju že tretjič.

Kako se obnese delo neprofitnega zavoda in kaj pomeni ne ustvarjanje dobička v teh časih konkurenčnosti in tržnih odnosov?

Zame je pri delu skupnostnih programov za ljudi etično najmanj sporna odločitev poslovati in delovati v neprofitnem sektorju ter vračati sredstva nazaj v razvoj programov in izboljšanje pogojev zaposlenim in uporabnikom, s katerimi delam. V teh časih je še kako pomembno ostati etičen. Človek! Sočuten do človeštva nasploh. Sicer bomo kot vrsta vse prehitro izumrli. Izumiranje se je pravzaprav pričelo z dnem, ko smo prenehali skrbeti drug za drugega. Slednje razumem bolj kot neke vrste mutacijo, ki preti človeškemu rodu. Zato še kako potrebujemo protiutež, ravnotežje. In sama sem se odločila ohranjati zgodbo o etiki in sočutju, da se ne bi našim zanamcem izgubila. To jim dolgujemo. Globoko verjamem, da je ena naših pomembnih nalog bivanja na tej zemlji ta, da zapustimo svet vsaj za malenkost boljši od taktak, ko smo se vanj rodili. Sicer pa sem sama pristaš minimalizma in ekološke inteligence, kjer je manj več. In nepotrebno kopičenje pač mojemu duhu ne prinaša preveč navdiha in širine.

Si kdaj naletela na kaj spornega, na delo, ki se ni ujemalo s tvojo predstavo o ustvarjanju socialnega okolja, a si ga vendar prevzela?

Pravzaprav imam res veliko milost. Delo, ki ga opravljam, me izpolnjuje, v njem vidim smisel. Nekih posebnih negativnih izkušenj nimam. Se je pa zgodilo kdaj pa kdaj, da nisem zmogla čisto razumeti katere izmed vrednot drugih ljudi. Problem je tudi ta, da sem tako zelo in do konca pronicljivo radovedna, drugi bi najverjetneje rekli naporna, da najbrž to marsikoga utruji, še preden bi mi ponudil kar koli spornega.

Veliko ljudi, ki je bilo vključenih v programe zaposlovanja, tudi dejansko dobi službo in se vključuje v delovno okolje. Se kdo kdaj vrne k tebi ali v zavod po kakšen nasvet, pomoč ali prejmeš kakšno pohvalo?

Veliko posameznikov se seveda zaposli in reši svojo socialno stisko. To je naše poslanstvo, v tem se uresničujemo. Seveda! Ljudje se pogosto vračajo – morda ne fizično, se pa vsaj večina njih »oglasik« ob pomembnih datumih, mejnikih, preko elektronskih medijev, pisem, ... Po navadi izvem med prvimi, kdo od uporabnikov (rehabilitantov) se bo poročil, kdaj, s kom. Izvem o rojstvih in imenih otrok in še o tisočih drobnih, človeško toplih rečeh.

Prostovoljstvo da ali ne, zakaj da, zakaj ne?

Prostovoljstvo da!! Ker je tako prav! Ker je tako etično! Ker je vsak akademik dolžan vrniti skupnosti neko dodano vrednost, jo ople-

meniti. Zato se še posebej zavzemam, da bo prostovoljstvo postalo normativ etičnega vedenja in kodeksa zaposlenih v vsakem delovnem okolju. Šele skrb drug za drugega, tudi prostovoljstva, morda dveh ur prostovoljnega dela na teden, namesto posedanja pred televizorjem ali računalnikom, nas bo rešila te globoke depresije, v katero tonemo.

Praviš, da imaš enajst zaposlenih. So ti ljudje redno zaposleni in kakšna je njihova izobrazba?

Zaradi narave dela so v našem inštitutu zaposleni predvsem strokovnjaki, ki jih predpisujejo bodisi standardi ali pa zahteve posameznih projektov, vse od doktorja znanosti, zdravnika, specialista MDPŠ, psihologa, pedagoga, delovnega terapevta, do socialnih delavcev in strokovnjakov na področju izobraževalne tehnologije.

Sedež imate na Efenkovi 61 in na Kersnikovi 1. Kaj se kje dogaja, kako ste dosegljivi, kakšna je pot do vas? Seveda mislim tu na pot preko institucij, ki napotijo ljudi do vas.

K nam so povečini uporabniki storitev napoteni z napotnico s strani institucij, bodisi Zavoda RS za zaposlovanje ali Centra za socialno delo. V skupnostne programe, ki se izvajajo kot prostovoljno delo, kot so npr. Šola komunikacije in osebnostna rast, Bralna značka za seniorje, Joga za ženske 50+, Učeha se skupnost in ostali, pa se seveda osebe lahko vključijo brezplačno. Z nami lahko stopijo v kontakt bodisi po telefonu 059 013 264 ali pa preko elektronske poste office@eu-integra.eu. Žal je ta trenutek naša spletna stran v popolni prenovi. Srčno upam, da bo dostopna z vsemi relevantnimi informacijami že v začetku marca 2012.

Pretežen del najinega pogovora se suče okoli institucije. Zdi se, da si institucija ti. Seveda to ni mišljeno kot nekaj slabega, verjetni je, da je osebni odnos pri takem delu temeljni.

Kot sem že večkrat poudarila, je za posameznika zelo pomembno, da osmisli vsako svoje početje. Mene pač moje delo kot del mojega poslanstva izpolnjuje. In da, seveda, res je potrebno veliko osebnega pristopa! In časa!

Kakšen je torej tvoj delavnik?

Moj delavnik je pravzaprav razpotegnjen čez ves dan. Po jutranji »notranji medicini«, kot imenujem svojo jutranjo telovadbo, premišljevanje in biblioterapijo, branje in pisanje, se navadno napotim v služno okrog 7.30 zjutraj in se vprašam, seveda, če sem v Sloveniji, pogosto sem sicer tudi na projektih v tujini, domov med 20. in 21. uro zvečer.

Ljudje, s katerimi vodiš pogovore v velenjski knjižnici, so vsi s področja sociale ali kakšne druge dejavnosti v širše dobro. Kaj te je vodilo v organizacijo takšnih večerov, ki jih počneš na prostovoljni bazi?

Če želimo ustvariti neko spremembo, potem je pač potrebno pričeti pri sebi. Sama sem pogrešala večjo povezanost ljudi v skupnosti, zato sem premišljevala, kaj bi nas povežalo. V sodelovanju s Knjižnico Velenje se je rodil lep prostovoljski projekt, ki teče zdaj že šesto leto. V goste pa vabimo predvsem tiste posameznike, ki so s svojim delovanjem vplivali na

neke spremembe v skupnostih in svojih okoljih. In doprinesli nam vsem boljše pogoje skupnega sobivanja. Ah, ti posamezniki, tako polni entuziazma, še vedno pogosto prav otroške vere v delati in soustvarjati nekaj dobrega, so tudi zame vedno znova največji navdih in potrditev, da se splača predvsem biti in ostati človek. Ostati tudi ranljiv. Ostati dovolj občutljiv. Predvsem pa dobrotljiv.

Za tvoja majhna osebna razvedrila ostane, kot kaže, malo časa. Kako ga porabiš?

Moja majhna in hkrati največja razvedrila je preživeti čas z mojimi najdražjimi, ki so z mano tako neskončno potrpežljivi, razumevajoči in ljubeči. Oni so moj vir in navdih hkrati. Veliko mi pomejnijo.

Imaš tudi že odraslega sina. Kakšno je vajino sodelovanje, kako se je odzival na tvoje delo kot otrok in kako sedaj?

Kot otrok seveda mnogo tega ni razumel. To je popolnoma normalno. Otrok pač želi imeti svojo mamo in nobene izmed preostalih vlog, ki jih sicer še predstavljam v življenju. In pogosto je seveda, če sem pisala, študirala, za nekaj mene prikrajšan. Vendar je zrasel v čudovitega moža. Res sem ponosna nanj. Še zdaj, odraslemu, mu rada večkrat povem, da je prav on meni najdražje in najdragocenejše bitje. Veliko sva se skupaj učila in naučila o življenju. Začenši seveda z njegovo boleznijo pri 5 letih, ki je globoko vplivala na moje dotedanje razumevanje sveta in smisla življenja.

Še vedno pa si Šoštanjčanka, če te lahko krajevno opredelim. Kljub temu te v Šoštanju bolj malo vidimo. Se kdaj sprehodiš skozi Šoštanj? Ga opazuješ skozi oči domačinke ali se kdaj postaviš v drugačno pozicijo?

Šoštanj, dragi Šoštanj. Kar nekaj časa že ni bilo dovolj časa, da bi se sprehodila skozenj in si ga dodobra ogledala. Vendar pa je vprašanje dobra iztočnica za odločitve, da bo to prav kmalu. Najverjetneje pa s prvimi pomladanskimi popki v parku ob Kajuhovem spomeniku.

Kdor te spozna, ve, da si oseba, ki ve, kaj hoče in zmore. Si kdaj pri sebi analizirala izvor svoje energije in moči?

Kaj pa vem, sama se pač lotim stvari, ki me zanimajo, zato sta v veliki meri prisotna tako entuziazem kot navdih. Seveda je tukaj še ena izmed milosti. Zdrava sem! In če je človek zdrav, zmore marsikaj.

Imaš zato v življenju kakšno vodilo?

Ah, vodila! Ko sem bila mlajša, sem se vedno znova upirala zdaj tem, zdaj onim vodilom ali pa navodilom. Pogosto sem najbrž s svojo radovednostjo pa tudi trmoglavostjo povzročila mojim staršem kakšnega izmed sivih las. Leta prinesejo precej modrosti. Zato me pogosto pravzaprav navdihujejo, zdaj po petdesetem, modre misli, ki jih je prva posejala vame moja mama. »Ne delaj drugemu tistega, kar ne želiš, da bi drugi storili tebi. Če le lahko, naredi kaj dobrega. Če tega ne moreš, je bolje stati pri miru, bo še najmanj škode.«

Ti je še posebej všeč kakšna misel, rek ali aforizem?

Zadnje čase še največkrat opremim svoja pisma z zaključno mislijo: »Največja inovacija prihodnosti je sprememba nas samih!«

Bogoslužna oznanila Župnije Šoštanj

Svete maše na praznik Jezusovega darovanja, svečnice, 2. februarja 2012 (blagoslov sveč):

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.

Svete maše na 5. nedeljo med letom, 5. februarja 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 6. nedeljo med letom, 12. februarja 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.

Na praznik svetega Valentina, v torek 14. februarja 2012, bo v Zavodnju maša ob 10. uri.

Svete maše na 7. nedeljo med letom, 19. februarja 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na pepelnico, 22. februarja 2012 (pri maši je obred pepeljenja):

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri.
- Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.
- Bele Vode ob 8. uri.
- Zavodnje ob 8. uri.

Svete maše na 1. postno nedeljo, 26. februarja 2012:

- Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri (skupni krst).
- Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
- Bele Vode ob 8.30 uri.
- Zavodnje ob 10. uri.
- Topolšica ob 10. uri.

Nikodemovi večeri - Že kar nekaj let poskušamo tudi v Šaleško dolino prenesti izobraževanje katoliških laikov o aktualnih temah v Cerkvi, ki se je dodobra uveljavilo pod imenom »Nikodemovi večeri«. Glede na obisk v preteklih letih, bi lahko rekli, da uspešno. Mnogi smo podobni svetopisemskemu Nikodemu, ki je ponoči prihajal k Jezusu in ga spraševal o veri, življenju, smislu bivanja in delovanja (prim. Jn 3, 1-21) in tako vedoželjni pristopamo k predavateljem. Kot vsako leto bodo ti tudi tokrat aktualni; vsebina njihovih razmišljanj bo potekala pod geslom »Če pa se sol pokvari«. Tema, ki je še kako potrebna! Slišali bomo razprave o vzgoji za kritičen um, šolstvu kot vzgoji srca, domovini Sloveniji ter o odnosu med vero in kulturo.

Predavanja se bodo letos odvijala od 9. do 12. februarja, vsakič s pričetkom ob 19. uri v seminarski dvorani mladinskega hotela v Velenju, na Efenkovi 61a. Lepo vabljeni!

Postni čas - Čas res neusmiljeno drvi in že smo pred vstopom v postni čas. Spet! Znova postni čas, ki nas vsako leto znova izrazito opozarja, naj se pripravimo, naj se spreobrnemo, naj se vsaj zamislimo. Najtežji čas leta. Razmišljati o svojih napakah pač ni lahko. Če jih hočemo pregnati, o njih razmišljati, jih moramo najprej priznati. A danes, kljub temu, da se vsi zavedamo padca vrednot, da vsi povprek govorimo o vsesplošni

► Živa tradicija

Ko je december že tako nasičen z mnogimi dogodki, se v Skornem angažiramo čez mejo. Tako aktivni smo sicer vsako leto, a je prav, da včasih kak december posebej pohvalimo. Pričnemo ga z Miklavžem, ki s svojimi parkeljmi in angeli od hiše do hiše obišče prav vsakega otroka. S tremi stojnicami so nekateri zastopali društvo na Katarininem sejmu v Šoštanju, naš zbor, Mešani pevski zbor Skorno, pa je to prireditve popestril s petjem. Vsem krajanom smo razdelili naše koledarje. Obiskali smo starejše krajanke Skornega in jim z novoletnim voščilom ter skromnim darilom

krizi, lastne krivde (svojega greha) nihče ne prizna. Za vse so krivi drugi. Najpogosteje udarjamo po najbolj izpostavljenih – da je tako kot je so krivi politiki, novinarji, tajkuni. Jaz pri tem nimam nič! Tudi takrat, ko neusmiljeno grešim, z mislimi, besedami in dejanji udarjam bližnjega in Boga. Prepričujem se, da so to majhne napake, da so samo posledica tistih, ki jih delajo večji grešniki.

Brez skrbi: vsak nosi svoj križ, vsak bo zase stopil pred Gospoda, vsak zase odgovarjal, Bog je pravičen. Nikar naj nas v tem postnem času ne skrbijo napake drugih – morda je lahko prav to pravi post: odpovem se kukanju v sosedove grehe, nato pa razmišljam o svojih. In o tem, kako moja dejanja prizadanejo meni bližnje in največjega Prijatelja. Tistega, ki je za nas trpel. Ki je za nas krvavi pot potil, ki je bil za nas bičan in s trnjem kronan, ki je za nas nesel težki križ in umrl. Tudi zame. In zate.

Kaj bom v postnem času, ki poziva k socialni pravičnosti, storil JAZ, da bo na svetu manj greha in več Boga (=Ljubezni)?

Duhovne vaje za mladino - V času zimskih počitnic bomo v naši dekaniji organizirali duhovne vaje za mlade in sicer od 19. do 21. februarja. Letos bodo potekale v škofijskem domu v Vrbju pri Žalcu. Mladi lepo vabljeni. Prijave in dodatne informacije boste dobili pri domačem duhovniku.

Priprava za zaročence na obhajanje zakramenta sv. Zakona

- Priprave za zaročence na obhajanje zakramenta svetega zakona bodo letos potekale v Mihaelovem domu v Šoštanju (nasproti nove osnovne šole Šoštanj) prvi dve soboti v marcu: 3. in 10. Srečanja se bodo pričela ob 15. uri.

polepšali decembrske praznike. Največja projekta, ki sta ta december resnično znova zablestela, pa so naše Žive jaslice v Skornem in Božični koncert našega zbora. Obe prireditvi sta bili množično obiskani in kar nam je še v večji ponos, poželi smo veliko pohval in pozitivnih kritik. Tako smo z novoletnim plesom, ki smo ga letos organizirali že drugič, vstopili v novo leto z veliko energije, polni motivacije za novo delovno leto, predvsem pa, opravičeno, z dvignjeno glavo. Matej Skornšek, ki se mu izteka šele prvo leto predsedovanja društvu, pravi, da je bil december hudo hud, ampak vse se je izplačalo!!!

MAŠA STROPNIK

Foto: Maša Stropnik

Upravna enota

► Pravidnik o določitvi minimalnih standardov za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji

Spoštovani, obveščamo vas, da je 1. januarja 2012 začel veljati Pravidnik o določitvi minimalnih standardov za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji. Pravidnik je objavljen v Uradnem listu RS, št. 71/2011 z dne 9.9.2011 (stran 9552).

Pravidnik določa minimalne bivanjske in higienske standarde za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji.

S pravilnikom določene standarde so dolžni zagotavljati delodajalci, ki tujca zakonito zaposlujejo, tuji delodajalci, ki tujca napotujejo v Republiko Slovenijo, ter pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, ki imajo s tujcem sklenjeno pogodbo o delu, če temu tujcu oddajo nastanitveni prostor.

Nadzor nad izvajanjem določb tega pravilnika izvaja Inšpektorat Republike Slovenije.

Prijavo kršitev minimalnih bivanjskih in higienskih standardov iz 2. oziroma 3. člena tega pravilnika lahko na Inšpektorat Republike Slovenije za delo vložijo zlasti tujec, sostanovalci iz istega ali bližnjega stanovanjskega objekta, zainteresirana nevladna organizacija oziroma drug zainteresiran subjekt.

BRIGITA MERNIK, UNIV. DIPL. PRAV.
VODJA ODDELKA ZA UPRAVNE NOTRANJE ZADEVE

Dogodki in ljudje

► Luč miru rudarjem

Luč miru iz Betlehema, decembrska akcija s sporočilom miru in medsebojne povezanosti, prihaja med Slovence že enaindvajseto leto zapored. V Premogovniku Velenje so Luč miru sprejeli v četrtek, 22. decembra 2011. Člane Rodu Jezerskega zmaja Velenje je sprejel predsednik Uprave dr. Milan Medved s sodelavci.

Naslov letošnje akcije »SVETIM ZA VSE« nas želi opomniti, da je svet ustvarjen za vse ljudi in da naj gradimo takšne medsebojne odnose, da se bomo čutili sprejete in zaželeni.

»Simbolika luči je za nas velikega pomena, saj rudarjem v globinah zemlje kaže svetlobo v temi. Velenjski rudarji kopljejo premog 400 do 500 metrov globoko pod zemljo in ravno luč na koncu predora je rudarjem vodilo k izhodu oziroma k svetli prihodnosti,« je ob tem povedal predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved. Hkrati je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da skavti in taborniki svoje poslanstvo opravljajo s takšnim veseljem kot rudarji svoje delo.

Že od samega začetka je »Luč miru iz Betlehema« dobrodelna akcija, ki vsako leto s prostovoljnimi prispevki pomaga dobrodelnim ustanovam, organizacija ali posameznikom. Akcijo pripravlja Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov v sodelovanju z Zvezo bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov, Zvezo tabornikov Slovenije - nacionalno skavtsko organizacijo in Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo.

TADEJA MRAVLJAK JEGRIŠNIK

Foto: PV

► Po poteku registracije

Ne čakajmo na pomlad in na različne očiščevalne akcije, ki so dobrodošle, saj kultura in okoljevarstvena zakonodaja narekuje, da odsluženih materialov, tako pa tudi gospodinskih aparatov in motornih vozil ter strojev, ne odstranujemo v naravno okolje. Takšno početje je kaznivo, najmanj pa neetično in škodljivo za okolje, živali in ljudi. Ker mnogi še vedno ne odnehajo »deponirati« odpadkov v gozdovih, porečjih, opuščeni gramoznicah, jezerih in ob različnih zasebnih poteh, je družbena skrb za to več kot nujna.

Podjetje Karbon, d. o. o., koncesionar za izvajanje gospodarske javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili, tudi v tem letu organizira akcijo zbiranja in prevzema zapuščenih ter odsluženih vozil.

Vse občane občin Šmartno ob Paki, Šoštanj in MO Velenje, ki imajo odslužena vozila in jih želijo oddati v brezplačno ekološko razgradnjo, pri družbi Karbon d. o. o. prosijo, da se za odvoz le-teh dogovorite s predstavnikom tega podjetja s sedežem na Koroški cesti 40 v Velenju. V podjetju Karbon bodo zbirali in prevzemali zapuščena ter odslužena vozila do 1. aprila. Odvoz in ekološka razgradnja sta za občane navedenih občin brezplačna. Zadnji lastnik odsluženega vozila bo ob predaji vozila prejel potrdilo o razgradnji, ki ga je dolžan deponirati na upravni enoti ob odjavi vozila iz prometa.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

februar 2012

Napovednik

PRIREDITEV

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
pravljica >	četrtek, 2.2. ob 16:00	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
otvoritev >	četrtek, 2.2. ob 16:00	Otvoritev skulpture Koša šoštanjkega	Zelenica pred bencinsko črpalko	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
košarka >	sobota, 4.2. ob 10:00	Elektra : Domstan Koroška A (7. krog 1. SKL za kadete U16)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
predstavitve >	sreda, 8.2. od 10:00 do 18:00	Dan odprtih vrat Slovenskih muzejev	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
predstava >	sreda, 8.2. ob 11:00	Igranje starih iger in zgodba o usnjarskem vajencu	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
predstava >	sreda, 8.2. ob 17:00	Slovesnost ob kulturnem prazniku – gost AGLEDAŠ v predstavi Priložnostni zdravnik	Gasilski dom Gaberke	Kulturnica Gaberke
košarka >	sreda, 8.2. ob 20:00	Elektra Šoštanj : Zlatorog (16. krog 1. A SKL oz. Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
pravljice >	četrtek, 9.2. ob 16:00	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
glasba >	četrtek, 9.2. ob 18:00	Šola poje, Šoštanj poje	Osnovna šola Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
proslava >	četrtek, 9.2. ob 19:00	Osrednja slovesnost ob prazniku kulture	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
razstava >	petek, 10.2. ob 19:00	Jernej Jemec - Zvočne slike	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
namizni tenis >	sobota, 11.2. ob 09:00	13. Menihov memorial v namiznem tenisu	OŠ Šoštanj - podružnica Topolšica	Namiznoteniški klub Spin Šoštanj
košarka >	sobota, 11.2. ob 10:00	Elektra : Primorac Branik (11. krog 1. SKL za kadete U16)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
odbojka >	sobota, 11.2. ob 18:00	Kajuh Šoštanj : Aliansa II (12. krog 3. državne odbojcarske lige – ženske, center)	Športna dvorana OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj
odbojka >	sobota, 11.2. ob 19:00	Šoštanj Topolšica : Hoče (12. krog 2. državne odbojcarske lige – moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
planinstvo >	nedelja, 12.2.	Zimski pohod po mejah KS Gaberke	Gasilski dom Gaberke	Planinsko društvo Šoštanj

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
smučanje >	nedelja, 12.2.	Turno smučanje po Šilijevih vlakah	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
ples >	nedelja, 12.2. ob 17:00	Nastop plesne šole SPIN	Kulturni dom Šoštanj	Plesna šola SPIN
abonma >	sreda, 15.2. ob 19:00	Stari časi, KUD STUDIO gledališča Maribor	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
predavanje >	četrtek, 16.2. ob 19:00	Planinski večer	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
pravljice >	četrtek, 16.2. ob 16:00	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
karneval >	sobota, 18.2. ob 15:00	59. mednarodni karneval Pust šoštanjški (po kravnevalu maškarada v športni dvorani z ansamblom Spev)	Trg bratov Mravljakov	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
planinstvo >	nedelja, 19.2.	Viševnik (izlet)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
pust >	sreda, 22.2. ob 16:00	Pokop pusta v Paki	Šoštanj - Paka	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
slovesnost >	sreda, 22.2. ob 19:00	Kajuhovi dediči	Kulturni dom Šoštanj	ZKŠ in šaleško literarno društvo Hotenja
pravljice >	četrtek, 23.2. ob 16:00	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
pogovor >	četrtek, 23.2. ob 18:00	Klepet pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
zabava >	sobota, 25.2. ob 14:00	Mrzli nosovi – topli nasmehi	Mestno drsališče Šoštanj	Mladinski kulturni center Šoštanj
smučanje >	nedelja, 26.2.	Krajnska Reber (turno smučarki izlet)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
predavanje >	torek, 28.2. ob 19:00	Potopisno predavanje (Ana Seher: Nepal)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predavanje >	sreda, 29.2.	Planinski večer	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
predstavitvev >	sreda, 29. 2. ob 19:00	Galerijski večer Gost Janez Žmavc - predstavitev knjige in pogovor z Andrejem Makucem	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj

Iz vrtca v šolo

► Šola na smučeh

Smučarski tečaj - Prejšnji teden smo se 5. razredi odpravili na smučarski tečaj na Golte. Jaz že dolgo smučam, zato me ni bilo strah. Zjutraj smo imeli pouk do 11.00 in nato smo šli na kosilo, se oblekli in se odpeljali do Žekovca. Tam smo sedli v gondolo in se odpeljali do hotela na Golteh, kjer smo se preobuli v smučarske čevlje. Učitelji smučanja so nas razdelili v skupine in tako smo se začeli smučati. Naš učitelj je bil zelo zabaven. Ko smo se peljali po trisedežnici, je moji sošolki padla palica. Na vrhu smo to povedali našemu učitelju Srečku in njemu to ni bilo všeč, saj še nekateri niso bili tako dobri, da bi se lahko peljali po taki progi. A vseeno so tudi tisti prišli živi do konca. Tako se je ponavljalo cel teden. V petek pa smo imeli tekmovanje. Vsi smo prišli do cilja. Smučarskega tečaja se bom vedno spominjala. Veseli me, da so se tudi tisti, ki prej niso znali smučati, zdaj naučili. Upam, da bo tako tudi naslednje leto, ko gremo na Tri Kralje.

BRINA

Smučanje na Golteh - Ko smo dobili v šoli vabilo za smučarski tečaj, sem bil takoj za, da grem zraven na Golte. Ko smo se peljali na Golte z avtobusom, smo se zelo zabavali, igrali smo se igrice. Na Golte smo se vozili približno pol ure. Ko smo izstopili iz avtobusa, smo vzeli smuči, palice in torbo. Že prvi dan je bil zelo naporen, ker smo nosili palice, smuči in torbo na gondolo. Ampak ko smo prišli na vrh Golt, smo se razpakirali in dali smuči in palice v hotel. Najtežje mi je bilo obuti smučarske čevlje. Ko smo bili vsi obuti in pripravljeni, sem komaj čakal, da stopim na smuči. Ko smo se prvič spustili po Blatniku, mi je šlo zelo dobro, kljub temu da že dve leti samo bordam. Najprej smo se učili, kako se pravilno delajo zavoji. Potem smo se naučili še veliko drugega. Ko smo začeli zaključevati s smučanjem, smo pospravili smuči in palice v hotel in odpeljali smo se domov. Bilo mi je zelo lepo in upam, da bom še kdaj prišel na kakšen smučarski tečaj.

ROK RADOJA

Smučarski car - Peti razredi smo odšli na smučarski tečaj. Sam sem bil zelo vznemirjen, saj še nikoli nisem imel obutih smučarskih čevljev, kaj šele da bi stal na smučeh in se spuščal po zasneženih strminah.

Prvi dan mi smučanje sploh ni bilo všeč. Debele hlače, bunda, rokavice, smuči, palice, pancarji, očala pa čelada, pa kdo si je vse to izmislil, sem sam sebe spraševal. Za plavanje pa rabim samo kopalke, če se pa srfam, pa še desko. Pri smučanju pa toliko stvari. Pri tem mojem razmišljanju me predrami smeh sošolcev. Kaj je, kaj se mi smeji? Saj sem takšen pravi smučar kot vi. Čelada, hlače, rokavice ... vse imam. Skoraj vse, pozabil sem smuči. Komaj sem čakal, da mine ta moj prvi smučarski dan. Smotano.

Drugi dan nas je na Golteh pričakalo lepo sončno vreme, jaz nisem pozabil smuči, pa še malo zanimivo je postalo to smučanje, če se lahko temu kobacanju po snegu tako reče.

Še bolje je bilo tudi tretji dan, ko smo lahko odšli na sedežnico, čeprav so se mi sprva tresla kolena. Mene, Tima, pa strah, le kdo bi si mislil?! Ko smo prišli na vrh hriba, me je ob pogledu na dolino kar minilo do smučanja. Pa saj nisem nor, da bi se spustil po takšni strmini. Kljub temu sem zbral pogum, sledil učiteljevim navodilom in kretnjam in uspelo mi je pridrveti v dolino. Še sam ne vem kako, vendar vem, da sem še vedno živ.

Četrty dan sem se smučal zelo sproščeno. Mislim sem na nekaj lepega, mislim sem, da sem v raju. Nič več me ni motila strmina, saj sem postal pravi smučarski car.

V petek, zadnji dan tečaja, pa nam je zagodla mati narava. Na Golteh je bil pravi snežni vihar, ki nam je skoraj odpihnil težko pričakovano smučarsko tekmo, ki smo jo na koncu le izpeljali.

Domov smo se vrnili utrujeni, vendar veseli in zadovoljni, saj smo se naučili nekaj novega. Smučanje je nam carjem res coool.

TIM TERČEK

Prvič na smučeh - Ko nam je učiteljica razdelila prijavnice za smučarski tečaj, sem bila prestrašena, saj še nikoli nisem smučala. Po končanem pouku sem odšla domov. Doma mi je mama izpolnila prijavnico. Kar kmalu se je začel smučarski tečaj. Počutila sem se grozno.

Ko smo prispeli v hotel na Golteh, sem si obula smučarske čevlje in

Foto: Joža Miklavc

Foto: Bogomora Klinc Vrčkovnik

Foto: Bogomora Klinc Vrčkovnik

odšla na sneg. Vse je bilo odlično do trenutka, ko nam je učitelj povedal, da bomo testirani. Na srečo so povedali, da kdor prvič smuča, ne bo testiran. Oddahnila sem si. Prvi dan sem se naučila kar dobro smučati. Nato pa smo tri dni delali eno in isto stvar, kar mi ni bilo všeč. Četrty dan pa smo odšli na sedežnico Medvedjak. Z njo smo se odpeljali do družinske proge. Kjer smo počakali učitelja. Nato nam je učitelj dal navodila. Spustili smo se po progi. Bilo je zabavno, dokler se ni vame zalelela moja prijateljica. Padla sem. Noga me je močno bolela, vendar sem vstala ter nadaljevala s smučanjem. V petek smo prišli na Golte in ugotovili, da sneži. Vsi smo bili veseli, dokler nismo stopili na sneg. Bilo je grozno, zeblo nas je, komaj si kaj videl pred seboj. Bilo me je strah smučati. Po nekaj minutah na snegu so mi zaledeneli lasje. Čez nekaj časa je veter ponehal. Učitelji so pripravili progo za tekmovanje. Naša skupina je smučala prva. Ko sem se peljala po progi, sem grdo padla. Iz ozadja sem slišala smeh. Bila sem užaljena. Zato sem hitro vstala ter nadaljevala s smučanjem. Čeprav sem večkrat padla, si še vseeno želim oditi na smučišče ter se smučati in zabavati na snegu.

PETRA DREV

Prvič na smučeh - Ko smo prvi dan prišli na Golte, me je bilo zelo strah, saj sem prvič šel na smučī. Ko smo se ogreli, smo se najprej učili narediti plug. Jaz sem bil edini, ki ga nisem znal narediti. Ko mi je učitelj pokazal, kako ga narediti, sem se že bolje počutil. Ko smo se vsi znali postaviti, smo šli na otroški poligon. Tam nam je učitelj postavil ovire. Mene je bilo zelo strah, zato sem šel zadnji. Ko so se vsi odpeljali, je učitelj Adi prišel s palico. Rekel je, da se naj primem za palico in šla sva skupaj po poligonu. Ko sem prišel do konca, sem šel na trak, tam je zelo drselo, zato me je bilo strah. Vse tri dni smo se smučali po poligonu. Nato je učitelj rekel, da gremo na progo Medvednjak. Postalo me je zelo strah, saj sem šel prvič na sedežnico. Učitelj se je usedel zraven mene. Ko smo prišli na vrh, sem šel s sedežnice. Ko sem videl tisto strmino, sem hotel nazaj, ampak sem izvedel, da gremo naokoli. Počutil sem se bolje. Ko smo se prvič spustili, sem velikokrat padel. Drugič je že šlo bolje. Ko pa sem šel tretjič, pa nisem več padel. Zadnji dan pa je bilo zelo zanimivo, saj nismo mogli na progo Medvednjak, ker je zelo pihalo in hkrati tudi snežilo, bil sem zelo žalosten. Tudi trak ni delal, ker je bil zelo zasnežen, zato smo morali teptati sneg do vrha, pa hvala bogu, ni bilo preveč strmo in dolgo, zato je bilo kar dobro. Velikokrat sem se spustil. Prvič me je zmeraj vrglo. Ko smo imeli tekmovanje, me je bilo malo strah. Toda strah sem premagal.

Uspel sem priti v cilj in bil sem še dokaj hiter. In tudi vse lepo se enkrat konča. Na koncu sem znal veliko. Bilo mi je zelo lepo, čeprav zelo naporno.

MATEVŽ STRIGL

Smučanje na Golteh - Vsi peti razredi osnovne šole Šoštanj smo bili na smučarskem tečaju. Ko smo bili na gondoli, me je bilo malo strah. Ko sem prišel v hotel, sem težko obul smučarske čevlje. Oh, stopil sem na sneg in že padel. Ko smo bili s skupino na poligonu, sem na začetku šel v slabšo skupino. Po drugem spustu so me prestavili v peto skupino. Tam nas je učitelj klical padalci. Drugi dan mi ni bilo preveč lepo. Bili smo na Blatniku cel dan. Tretji dan mi je bilo kar prijetno, saj sem se zopet prestavil v drugo skupino. Ko smo s skupino šli na progo Blatnik, sem skočil in padel. Učitelj me je kregal in učenci so se mi smejali. Četrty dan mi je bil najboljši od vseh, saj smo šli na progo Stari stani. Ko sem se peljal s sidrom, sem mislil, da bom padel, ampak nisem. Peti dan je bil dolgočasen, naša skupina je sedela v garderobi, ker je bila zunaj burja. Ko je burja ponehala, smo imeli tekmovanje. Rezultatov še nismo dobili. Pa saj je vseeno, samo da smo uživali.

BLAŽ HOJNIK

➤ Zakorakali smo v novo leto

Prazniki so minili in zopet smo v vrtcu med prijatelji. Skupaj raziskujemo, sprejemamo nove izzive, se družimo, igramo, učimo, prepevamo, telovadimo in še in še.

V prvi mlajši skupini otroci spoznavajo, da je sneg tudi voda. Naučili so se da se voda spremeni v led, paro, se pogovorili o kroženju vode in zakaj je voda pomembna. Naredili pa so tudi nekaj eksperimentov. Druga skupina se pogovarja o toplih oblačilih. Kako se oblečemo v tem letnem času in zakaj.

V prvi starejši skupini spoznavajo koledar, letne čase, mesece, dneve, ter se igrajo s številkami. V drugi starejši skupini, pa se pogovarjajo o ljudeh po svetu. Vključili so se v Unicefov projekt Punčka iz cunjin in s tem bodo pomagali otrokom, ki ne morejo živeti tako kot mi.

ROMANA CVERLE KRAJNC

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Foto: arhiv

➤ Plesno razploženi

Decembra smo si v enoti Mojca ustvarili praznično vzdušje. Na obisk smo povabili glasbenika, gospoda Roberta Goličnika. Gospod Goličnik se je vabilo prijazno odzval in nam predstavil svoj poklic in delo. Otrokom je pokazal kako je sestavljena harmonika. Bilo jim je zelo zanimivo,

ko je harmoniko razstavil in ponovno sestavil. Otroci so ga z zanimanjem poslušali. Na koncu pa nam je še zaigral in vsi smo plesali in peli. Bilo nam je res lepo.

M

Foto: arhiv

Foto: arhiv

► PV Center starejših Zimzelen se predstavi

Uredništvo Lista je PV Center starejših Zimzelen v Topolšici prijazno povabilo, da bi s svojimi prispevki sodeloval v Listu in predstavljal svoje stanovalce, zaposlene, dejavnosti, prireditve, pa tudi teme s področja staranja, medgeneracijskega sodelovanja, prostovoljstva. Z veseljem smo sprejeli povabilo in potrudili se bomo, da boste v številkah Lista na dveh straneh našli zanimive vsebine iz naše hiše.

Zimzelen je zrasel v dolini meseca

Kot se za prvič spodobi, se želimo najprej predstaviti.

PV Invest, hčerinska družba v Skupini Premogovnik Velenje, je novembra 2007 na podlagi javnega razpisa na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve oddal ponudbo za podelitev koncesije za gradnjo doma za starejše občane v Občini Šoštanj in bil marca 2008 izbran. Gradnja se je začela decembra tega leta.

Lokacija novega centra starejših je bila izbrana v tako imenovani Dolini meseca v Topolšici, kjer je malo negativnih obremenitev okolja in so zaradi bližine gozda in prostranih zelenih površin parkov in travnikov ugodne bivalne razmere.

Lokacija je dobra tudi z vidika, da center stoji v neposredni bližini zdravilišča Terme Topolšica ter Bolnišnice Topolšica.

Postavitev centra je bila usklajena tudi s konceptom dolgoročnega razvoja Občine Šoštanj. Z občino je Premogovnik Velenje sodeloval pri celotnem projektu, tako pri umeščanju doma v prostor kot pri analizi potreb po nastanitvi.

PV Center starejših Zimzelen je danes hčerinska družba v stoddostni lasti Premogovnika Velenje. Zgrajen je bil jeseni leta 2009, prvi stanovalci pa so se vanj naselili 19. novembra 2009.

Dve uspešni leti delovanja

PV Zimzelen deluje dobri dve leti in ocenjujemo, da smo v tem času dosegli veliko. Center je postal prepoznaven in cenjen v strokovnih krogih, v lokalni skupnosti, pozitivno njegovo ponudbo in opravljanje storitev ocenjujejo tudi stanovalci in njihovi svojci.

Beležimo povprečno 95-odstotno zasedenost zmogljivosti, pet odstotkov prostih postelj pa namenjamo začasnim nastanitvam starejših med dopusti svojcev, rehabilitacijo in podobno. Ta storitev je zelo dobrodošla in dobro uporabljena.

Direktorica PV Zimzelena **Andreja Štefan Bukovič** ima zastavljeno vizijo, s katero želi skupaj z zaposlenimi ustvarjati zaupanje uporabnikov njihovih storitev ter te opravljati čim bolj kakovostno. Zato smo se v PV Zimzelen že v drugem letu delovanja odločili za začetek projekta kakovosti za institucionalne zavode E-Qalin.

»V dobrih dveh letih smo prepletli niti med sabo, spletki sodelovanje z lokalno skupnostjo in to je temelj, na katerem bomo gradili projekt kakovosti. Ta pomeni, da bomo naše storitve opravljali odlično, dosegli takšno stopnjo zaupanja pri stanovalcih in svojcih ter tudi v širšem okolju, da se bodo počutili varne, se obračali na nas, ko nas bodo potrebovali. To je naša vizija,« poudarja direktorica.

Poleg tega se je PV Zimzelen usmeril v razvijanje socialnih programov za stanovalce, svoje storitve pa želi obogatiti tudi s pridobitvijo koncesije za izvajanje pomoči na domu v občini Šoštanj.

Za lepo in aktivno starost

PV Zimzelen je namenjen starejšim od 65 let ali mlajšim osebam, ki bivanje v njem potrebujejo zaradi zdravstvenih ali socialnih razlogov. Glede na ponudbo storitev in usmeritev delovanja je opredeljen kot dom četrte generacije. Z družinsko obliko življenja v bivalnih enotah ter zagotavljanjem socialne in medicinske podpore deluje po smernicah zagotavljanja kvalitetnega in osmišljenega življenja starejših.

V PV Zimzelen lahko biva 157 stanovalcev, v skupno 107 sobah, od katerih je 57 enoposteljnih in 50 dvoposteljnih sob. Vse so opremljene s kopalnico in imajo balkon.

PV Zimzelen je našel svoj prostor v Dolini meseca v Topolšici.

V zimskem času so zelo priljubljeni Zimski klepeti, kamor vabimo različne goste, večinoma krajanje, ki so tudi najbolj zvesti poslušalci.

V sklopu centra imamo organizirano posebno obliko oskrbe in varstva oseb z demenco. Stanovalci z demenco so nameščeni v dveh bivalnih enotah - dvakrat 12 stanovalcev v eno ali dvoposteljne sobe. Bivalni enoti za osebe z demenco imata skupaj velik atrij, ki je odprt na južno stran.

Zaposleni v PV Zimzelen si vsak po svoji strokovni plati in z osebnim pristopom prizadevamo, da bi se stanovalci v centru počutili dobro in sprejeto. Skupaj s stanovalci se trudimo za prijetno vsebino vsakega dne.

Za stanovalce pripravljamo sami ali v sodelovanju z različnimi skupinami in posamezniki veliko kulturnih, zabavnih in družabnih prireditev. Mnoge od njih so odprtega tipa in se jih udeležujejo tudi svojci stanovalcev, krajanje Topolšice in drugi gostje.

V zimskem času so zelo priljubljeni Zimski klepeti, kamor vabimo različne goste. Za zaposlene, stanovalce in druge vabljene organiziramo skozi leto različna strokovna in poljudna predavanja ter delavnice. Vsaj enkrat na leto organiziramo izlet in piknik.

Domačini se v življenje v PV Zimzelen vključujejo kot prostovoljci in v različnih delavnicah sodelujejo pri ohranjanju starih običajev, tradicionalnih načinov praznovanj, peki peciva in podobnem. V času letnih počitnic prihajajo v PV Zimzelen mladi prostovoljci kot družabniki stanovalcev ali pa jim nudijo pomoč pri lažjih opravilih.

Za stanovalce organiziramo različne krožke v okviru delovne terapije. Stanovalci se lahko vključujejo v pogovorne skupine. Priljubljene so knjižne čajanke, na voljo je dobro založena knjižnica, vsakih štirinajst dni je v kapeli centra sveta maša, ki se je udeležujejo tudi krajanje Topolšice in gostje v Termah. Vsak mesec organiziramo skupno praznovanje rojstnih dni za stanovalce, ki so praznovali v tekočem mesecu. Štirikrat na leto izide revija Zimzelen.

DIANA JANEŽIČ

► Veronike: »Dobimo več, kot damo.«

Starost v domu je lahko lepa, aktivna in prepletena s sklepanjem novih prijateljev, kar dokazuje tudi PV Center starejših Zimzelen. Poleg različnih profilov zaposlenih pri izvajanju različnih aktivnosti za stanovalce pomagajo tudi prostovoljci. V ta namen smo v centru oblikovali dve skupini, ki pripomoreta h kakovostnejšemu življenju stanovalcev.

Prva se imenuje **tim za socialno vključenost stanovalcev**. Nudi pomoč pri vključevanju novega stanovalca v bivalno enoto ter nabor aktivnosti, ki se jih lahko udeležujejo stanovalci v sodelovanju z gospodinjami v bivalnih enotah ali v sodelovanju z delovno terapevtko in animatorko v sklopu delovne terapije. Gospodinjne skupaj s stanovalci na vsaki bivalni enoti soustvarjajo dan. Veliko se pogovarjajo, igrajo družabne igre, praznujejo različne obletnice, pečejo pecivo in kruh, občasno kuhajo večerje, plečejo, šivajo.

Druga je **skupina prostovoljk**, poimenovanih Veronike, za katere je prišla pobuda iz Župnijskega sveta Šoštanj. Skupina s svojim usmerjenim in ciljnim delom, znanjem in izkušnjami prispeva k razvijanju solidarnosti in medgeneracijskega sožitja.

Veronike so uho

»Starost je kot zima. Prej hitimo, okoli nas je vrvež, na starost pa se vse umiri. Včasih preveč,« pravi ena od Veronik, ki se s svojo plemenito dejavnostjo ne želijo osebno izpostavljati.

Da bi starost ne bila zima, dolga in pusta, skrbimo v PV Zimzelen na veliko načinov. V letu 2011 smo pripravili več kot 70 prireditev z različnimi nastopajočimi, delavnic, predavanj, vsakih 14 dni so se stanovalci zbirali na bralni čajanki in pri sv. maši. Vsak mesec smo skupaj praznovali njihove rojstne dneve.

Ideja za družabništvo prostovoljk stanovalcem v PV Zimzelen se je porodila pri Župnijskem pastoralnem svetu Šoštanj. Ena od članic sveta je idejo, ki jo je nosila v sebi, povedala na glas, brez posebnega namena, da zbudi veliko zanimanje. Pa se je zgodilo prav to. Članice sveta so se zanjo ogrele in v nekaj mesecih je število prostovoljk naraslo do današnjih 16 in pridružilo se jim je še nekaj prostovoljk iz Velenja.

Vse imajo izkušnje s starejšimi ljudmi, bodisi so skrbele za svoje ostarele starše ali so obiskovale sorodnike v domovih za starejše. Nekatere so tudi članice Hospica oziroma prostovoljke v drugih dejavnostih.

Prostovoljke v PV Zimzelen so se poimenovala Veronike. »Veronika je sinonim za sočutje, za žensko, ki pomaga. Veronika naj bi Jezusu s potom na križevem potu obrisala krvav in poten obraz,« so pojasnile.

Sebe in stanovalce polnijo z energijo

Od prvega avgustovskega torka v letu 2011, ko je Ana Šimenc, animatorka v PV Zimzelen, prve prostovoljke pospremila k stanovalcem, od prvega strahu in negotovosti na obeh straneh, je minilo pol leta. Strahu ni več, ostali so vedno novo pričakovanje, veselje, zadovoljstvo.

Po eno od Veronik je do zdaj sprejelo že 25 stanovalcev, nekatere imajo stalne sogovornike, druge obiskujejo več stanovalcev. Nekatere včasih s seboj pripeljejo svoje otroke in takrat so pogovori glasnejši, oglasi se pesem. Pogovori tečejo v sobah ali v bivalnih enotah in tam se okoli Veronike zbere skupinica, ki se hitro zaplete v včasih tudi prav živahen klepet.

»Med obiskom pri stanovalcu je dovolj, da si ob njem, ga poslušas in z njim deliš zgodbo, ki jo pripoveduje. S tem človeku polepšaš življenje in vsak človek te napolni z energijo,« zatrjuje ena od Veronik.

Predvsem pa Veronike dajejo energijo stanovalcem. **Pavle Poglajen** z veseljem pove, kaj mu pomeni obisk njegove Veronike: »Zelo je v redu, da dobim obisk. Vedno sem vesel gospe in komaj čakam, da pride. Z njo se pogovarjam, poveva si vsak svoje zgodbe.«

Njegova Veronika pa pravi: »Želela sem biti del ljudi, ki živijo v PV Zimzelen, da bi jim pomagala. Življenje v domu starejših sem imela priložnost

V letu 2011 smo v PV Zimzelen pripravili več kot 70 prireditev z različnimi nastopajočimi, delavnic, predavanj.

Gospodinjne, delovna terapevтка in animatorka v bivalnih enotah poskrbijo za številne aktivnosti s stanovalci, Veronike so z njimi za pogovor in družbo.

spoznati, ko je v domu živela moja babica. Nikoli ne bom pozabila oči stanovalcev, ki niso imeli nobenega obiska. To je najhujše, kar se lahko človeku zgodi. Hudo je tudi za sorodnika, ki svojega človeka ne more obiskovati vsak dan.«

Franci Dobovšek vedno komaj čaka svojo sogovornico. »Njen obisk mi veliko pomeni. Tako čutim, da nekdo skrbi za mene, da mi dela družbo. Včasih kar oba govoriva, drugič pa ona mene poslušata. Obiskov sem vesel. Če mi je dolgčas, pa vse sorte premlevam v glavi in to ni dobro.«

Razmišljanje še ene Veronike, s katerim soglašajo tudi druge: »Kadar sem z vašimi stanovalci, imam občutek, da od njih dobim dosti več, kot jim dam. Ob teh obiskih izvem zgodbo človeka, ki ga nikoli prej nisem poznala, in spoznam, da so moji čevlji zelo lahkotni, marsikdo pa je prehodil v življenju težko pot. To me utrjuje in mi daje moč za življenje.«

»Kdor deli, se mu v rokah množi,« je misel, ki povzame smisel delovanja Veronik. V imenu stanovalk in stanovalcem PV Zimzelen se jim zahvaljujemo za njihova dobra dela in jih vsakič znova nestršno pričakujemo.

DIANA JANEŽIČ

Družabno

► Veselja v Topolšici

17. december je obljubljal sneg, a ga je bilo le za vzorec po vrhovih naših hribov in gora. Za pohodnike, ki smo sedaj že drugič hodili od jaslic do jaslic v Topolšici, pa je bilo vreme kot naročeno. Mraz in pobeljeni vrhovi so spominjali na zimo, nam pa je korak trdno stopal po naši poti in prav nič ni drselo. Zelo lepo je bilo na samem začetku, kjer smo si ogledali jaslice, ki so jih postavili člani Turističnega društva Topolšica – podeželje in so razstavljene na naši začetni točki pohoda – v Termah Topolšica. Prijazen sprejem in kar dvoje jaslic nas je pozdravilo v Centru starejših Zimzelen v Topolšici. Ene so naredili sami prebivalci doma in so iz polstene volne, ene pa sta naredila Volkov Tine in Perovčev Tonček in so v centru že drugo leto. Pot nas je vodila naprej do Hriberškove domačije, kjer nas vsako leto nasmejani in dobrosrčni domačini povabijo pod svojo streho in pogostijo z domačimi dobrotami. Od tam je le korak do cerkve sv. Jakoba in simpatične razlage študentke zgodovine Dijane Šmon. Podprti s hrano, pijačo in duhovno smo z lahkoto premagali še zadnji del poti do Zafršnikove domačije, kjer stojijo jaslice, ki smo jih naredili sami. Letos smo dodali ovce in življenje v hlevčku je kar bolj zanimivo. Kot lani smo bili tudi letos počaščeni, da je te jaslice odprl župan prof. Darko Menih. Z dobrimi željami ob prazniku in toplen ognju smo se družili še pozno v večer.

2. januar je za prebivalce Slovenije tradicionalno pohodno naravnan. Tako smo v Topolšici že dvanajstič družno korakali z baklami preko Loma člani planinskega društva, turističnega društva in lepo število gostov Hotela Vesna v Topolšici. Tokrat se nas je zbralo okoli 90 in v prijetni družbi in vremenu smo se vzpenjali na naš Lom do prvega počitka in »okrepitve«. Nadaljevanje poti je ob soju bakel v prijetnem pogovoru minil zelo hitro in že smo bili pri »Rihu« na Lomu, kjer nas vedno čaka bogato obložena miza in prijazen domačin. Ogreti želodčki so spodbudili pesem, ki je zadonela najprej iz slovenskih grl, nadaljevalo se je v italijanščini in tirolščini ter končalo zopet doma v slovenščini. Tudi preostali del poti je kljub ledenim vložkom minil hitro in že smo bili na svojem cilju, kjer nas je čakala okusna jota in domač kruh. Pesem je vse še začinila. Z obljubo ponovnega srečanja smo se veseli razšli.

Hladno, a jasno januarsko jutro je marsikomu odvzelo veselje, da bi se odpravil na »Januarsko veselje«, ki smo ga v soboto, 28.1. organizirali člani planinskega in turističnega društva v Topolšici. Le največji navdušenci smo se že zgodaj zjutraj podali na pot v strmo pobočje Loma, z željo, doseči najvišjo točko v Topolšici, imenovano Lomek. Z vztrajnostjo in dobro voljo smo premagovali strmino, ki pa je bila lažje premagljiva, ker smo delali krajše krepčilne postanke. V polnem soncu smo dosegli vrh in se vpisali v vpisno knjigo. Nato pa odšli do najvišje ležeče kmetije Aravsovih, kjer nas je gospodar že po tradiciji pričakal z bogato obloženo mizo. Prijeten pogovor, topli sončni žarki in dobrote na mizi nam kar niso dovolile oditi od tam. Seveda je vsega dobrega enkrat konec in začel se je spust proti dolini preko Draškega. Kar krepko preko poldneva smo se vrnili na svoje izhodišče in si obljubili, da se ob letu zopet vidimo.

JK

► Zimski pohod

Petek trinajstega velja za marsikoga, ki je malo vraževeren, za nesrečni dan. Pa ni vedno tako. Člani Kulturno športnega društva Vulkan iz Belih Vod smo se na ta januarski popoldan odpravili na dobro načrtovan zimski pohod. Po končanih dopoldanskih obveznostih smo se zbrali pri Bačovniku. Prijetna skupina mladih po letih in mladih po srcu smo se na pot podali v smeri proti Šmihelu. Dodobra segretim od hoje navkreber se nam je pogled nehote obračal nazaj na krasne vrhove naših Belih Vod. Vedeli smo, da je za nami že precejšen del poti. Čudovite razglede z vrha Šmihela je tu pa tam pospremlilo rahlo petje ptičk. Dišeči smrekovi gozdovi pa so nas s svojim omamnim vonjem kar vabili proti Mozirski koči. Padel je mrak in tisti na čelu naše kolone smo že zagledali kočjo, kjer nam je nadvse prijazen in gostoljuben oskrbnik zaželel dobrodoščilo. Res, počutili smo se kraljevsko. Osebe Mozirske kočje se je maksimalno potrudilo, da smo se na koči počutili več kot prijeto.

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Omamen vonj planinskega čaja, ravno prav sladko zakuhanano vino, okusna večerja, urejene sobane, čiste sanitarije, prijaznost zaposlenih ... Le kaj si lahko želiš še več? Za nameček pa smo si v živo ogledali TV oddajo Na zdravje. Uh, tudi to je nekaj posebnega. Množica gledalcev nas je kar posrkala vase. Neizmerno smo uživali ob čudoviti domači glasbi. Nehote smo si po tistem ob povratku po poti od hotela do kočje kar prepevali zvoke najboljše zvonečih pesmi. Prijetno vzdusje, zvoki harmonike in kitare, klepet ...

Čas je vse prehitro mineval. Kakšno urico pa rabimo za počitek, sicer bo sobotni dan naporen. Spominska pena je pregnala vse bolečine iz mišic. Zbudili smo se spočiti, pripravljeni za nove izzive. V jedilnici nas je že pričakal samopostrežni zajtrk. Lahko rečemo: ni, da ni, kraljevski zajtrk.

Škoda, a vendar smo ta rajski kotichek morali zapustiti in pot nadaljevati. Zahvala gospodu Filipu, njegovi zvoki kitare za slovo in že smo na pot krenili proti hotelu. Dvosedežnica nas je popeljala na vrh Smrekovca (Golte). Spust, močan veter in postanki na gozdnih jasad, kjer nam je sonce prijetno božalo od vetra nabrite obraze. Če bi bili bližje dolini, bi slišali peti zvonove naših cerkva. Oznanjali so, da je ura dvanajst. Skoraj smo že bili na koči na Smrekovcu. Še malo. Še zadnji hriboček in pogled na mogočen vrh Smrekovca. Topel Fikov čaj, okusni golaž in prijetna družba. Človek bi pozabil, da mora domov. No, mi pa le nismo. Kljub vsemu da je bilo počutje nadvse prijetno, smo se odpravili proti domu. Padel je prvi mrak in bili smo pri Bačovniku. Tam, kjer smo naš pohod pričeli.

Kaj naj rečemo za konec? Iskrena hvala našemu predsedniku KŠD Vulkan Stanetu Podvrtniku, ki je bil organizator čudovito preživetega vikenda. Še več takih.

KŠD

► Da bo okolje dobre volje

Vrtec Šoštanj redno sodeluje na številnih natečajih in tekmovanjih. Lani so bili izjemno uspešni na natečaju Moja reka si, letos pa so prejeli prvo nagrado na natečaju Holdinga slovenske elektrarne in revije Modri Jan »Da bo okolje dobre volje«.

V okviru tega nagradnega natečaja, katerem je sodelovalo 129 vrtcev in več kot 4500 otrok, so morali izdelati ekoalbum, uspešno pa so morali rešiti šest tedenskih nalog, povezanih z energijo in ekologijo: vetrna energija, hidroenergija, sončna energija, električna energija v našem domu in okolju, varovanje okolja in globalno segrevanje.

Otroci enote Urška pod vodstvom mentoric Zorane Globočnik, Mateje Grabner, Darinke Podrzavnik in Aleksandre Stropnik so uspešno opravili vse tedenske naloge in izdelali odlični ekoalbum. Ob vsaki temi so se pogovarjali, raziskovali, iskali odgovore v enciklopedijah idr. literaturi, delali poizkuse (z vodo, elektriko, vetrom...), izdelovali plakate, spoznanja prenašali v vsakdanje življenje. Varčno ravnajo z energijo, ločujejo odpadke, nekatere pa reciklirajo v izdelke. Naredili so »eko hišo, električni avto, črpalko, svetilko« in velikega Modrega Jana. Spoznali so

še prijatelje Modrega Jana: Sončnico, Puhca in packo Rijo ter naredili lutke. Otroci so si izmislili pesmico in pravljico o Modrem Janu. Naredili so eko kotiche in vsebine predstavili staršem in drugim obiskovalcem njihovega vrtca in šole.

Ravnateljica Vrtca Šoštanj mag. Milena Brusnjak je izjemno ponosna na otroke in vzgojiteljice. Te nagrade je vesela še toliko bolj, saj jo podarja Holding slovenske elektrarne, d. o. o., vsi namreč vemo, da je Termoelektrarna močno vpeta v okolje, v katerem živimo. Prav je, da se že najmlajši zavedajo pomena elektrike in tudi pomena zdravega okolja. S to akcijo so na zabaven, otrokom primeren način, otroke izobrazili s področja varovanja okolja; delali so poskuse z vodo, elektriko, vetrom... Za nagrado bo otroke Vrtca Šoštanj enote Urška v torek, 24. januarja 2012, med 9. in 10. uro obiskal Modri Jan, ki se bo predstavil z eko animacijo.

Na najmlajše prebivalce je posebej ponosen tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih.

TJASA REHAR

► KD Ivan Napotnik

Kulturno društvo Ivan Napotnik iz Zavodnj ima tradicijo vezano na ime, kraj in čas obstajanja, hkrati pa vedno znova poskrbijo, da gredo z novimi močmi dalje. Pred leti je krmilo društva prevzel Bernard Rogelšek, ki je v društvo prinesel nove energije in idej. Seveda pa brez krajanov ne gre in tako je vrhu društva uspelo vključiti v društvo kar vse krajanje. Tudi program, ki so si ga zadali je skupno delo vseh in udeležba na prireditvah zavidljivo visoka.

Lani so izvedli vse, kar so si zadali. Začeli so starim običajem Sv. treh kraljev in njihov obisk razširili na Šentvid, kjer so bili prijazno sprejeti. Proslava ob kulturnem prazniku in program ob materinskem dnevu sta jim odlično uspela. Posebnost lanskega leta je bilo srečanje folklornih skupin s Koroške in Velenja pa še kresovanje in postavitve mlaja so

uspešno spravili pod streho. Ob zalivanju lipe so pripravili program in se udeležili zanimivega izleta.

Odlično jim je uspela prireditev Zavodnje ima talent, kjer jim je večer popestril poseben gost, saj niso pozabili na posebneža Jožeta Kavšaka, ki jim je polepšal večer. Pripravili so tudi miklavževanje in spomin na rojstvo Ivana Napotnika.

Posebnost leta 2011 je odprtje novega doma krajanov, kjer je društvo dobilo svoje prostore. Seveda so lepo prireditev obeležili s primernim programom.

A.K.

Foto: MK

Foto: Darjko Vučina

Podoba kulture

► Slikarka in slikar

V Mestni galeriji Šoštanj je od 13. januarja dalje na ogled razstava V dvoje akademске slikarke Ivane Andrić Todić in Roka Komela, etnologa, kiparja in slikarja. Slikarja sta vsak zase izoblikovana umetnika, njuno sodelovanje je samo potrditev umetniške sinergije, ki se je v tokratnem projektu izrazila v dveh slikah, ki sta ju naslikala skupaj. Komel je zastavil široko figuralno kompozicijo z močnimi barvnimi poudarki, Andrićeva pa je motiv zaokrožila s svojo prefinjeno roko. Ostala razstavljena dela izražajo avtorja v njuni ustvarjalnosti. Ivana Andrić Todić predstavlja akrilne podobe, narejene na njej lasten način, Rok Komel pa na pogled postavlja naravne in barvite terakote.

Ivana Andrić Todić je rojena 1968 v Slavonskem Brodu na Hrvaškem. Diplomirala je v Zagrebu pri prof. Eugenu Kokotu, od leta 1992 pa živi v Celju. Ustvarja v oljni tehniki, akrilu in akvarelu, mešani tehniki, nemalekkrat se v njenih opusih najdejo risbe. Znana je po svojem raziskovanju osamljenih ženskih figur, pri čemer je rdeča nit njenih ciklov rahli nadih otožnosti. Rok Komel je po izobrazbi zgodovinar in etnolog, od otroštva dalje pa je zapisan umetnosti. Izobraževal se je pri številnih mentorjih, kot sta Emerik Barnard in Rudi Španzl. Ustvarja v oljni in mešani tehniki. Uveljavljen je kot mojster okrasne in uporabne keramike.

O njunem ustvarjalnem delu je spregovorila likovna kritičarka Marlen Premšak, ki je med drugim povedala:

Rok Komel se v slikarskem smislu kali v dramatičnem okolju žičke kartuzije, sredi veličastnih arhitekturnih in historičnih okvirov, ki ga brez dvoma spodbujajo k upodabljanju mikavne stavbarske motivike, njenih raznolikih detajlov in okrasja, ki jih v mešani tehniki na platno niza v zaokrožene cikle. Hkrati se je pod mentorstvom akademskega slikarja Rudija Španzla podal v likovno odkrivanje ženskega telesa, začel je raziskovati zakonitosti akta v vsej njegovi neposredni kompozicijski in koloristični razgibanosti. Ubral je pravilno pot: od številnih študijskih različic do polne slikarske obdelanosti enega najstarejših likovnih vzorcev. Likovni svet Ivane Andrić Todić je mnogo bolj umirjen, premišljujoč, emocionalno občutljiv, poln razpoloženske otožnosti in mehke očarljivosti. Njeno slikanje je na eni strani izjemno pogumno in specifično,

Foto: Dejan Tonkili

Foto: Dejan Tonkili

nikjer videno, zelo osebno in individualno, na drugi strani pa izvedbeno prefinjeno z jasno vidno željo po popolnosti. Na tej razstavi slikarka, ki že dvajset let neutrudno snuje v svojem ateljeju, prikazuje povsem nov cikel, nastal v zadnjih mesecih, torej najbolj sveža platna.

V kulturnem dogodku sta sodelovali tudi Simona Kropec in Lucija Šorn, ki sta dodatno popestrili večer z interpretacijo besedil Svetlane Makarovič.

MILOJKA B. KOMPREJ

► Midva sva tukaj za ples

V prvem galerijskem večeru, ki potekajo v okviru Zavoda za kulturo Šoštanj, se je predstavila pesnica in slikarka Slavica Dorotea Tesovnik iz Ljubnega. Ustvarjalka, ki se v življenju spopada s prenekaterimi izzivi, se je tokrat predstavila s svojo poezijo, ki jo je interpretirala v besedi pa tudi zvoku. V bistvu je prijetno presenetila vse tiste, ki smo jo poznali bolj preko slikarskih platen in njene knjige poezije Tkanina želja, ki jo je izdala pred leti. O svojem delu in življenju je tudi spregovorila in s svojo iskreno izpovedjo marsikoga prepričala.

Zadnje pesem, Plesalca, je odpela skupaj z Arturjem Šternom, ki je bil nekaj časa njen spremljevalec in tako dejansko potrdila že prej povedano, da je bil prav Štern tisti, ki je zelo vplival na njen sedanji ustvarjalni opus. V skupnem nastopu sta se odlično ujela, pesem sta lani tudi posnela, saj sta jo ustvarila skupaj.

Vidno je, da je ustvarjalka zelo napredovala in da se izraža zrelo in izoblikovano, čeprav sama pravi, da ne išče popolnosti, kajti popolnost je

že v osnovi dana vsakemu izmed nas.

Slavica Tesovnik v zadnjem času tudi intenzivno slika, pravzaprav je v svoj slikarski izraz vnesla nekaj novega oziroma se je vrnila nazaj. Svoja platna ustvarja s šivanjem in z zanimanjem lahko pričakujemo njeno razstavo, ki bo v marcu v Velenju.

A. K.

Foto: M. K.

► Šoštanj za EPK

V četrtek, 26. novembra so se v Mariboru predstavili trije literati šaleškega prostora, lahko bi rekli kar iz Šoštanja. Peter Rezman, Ivo Stropnik in Milojka B. Kompelj. V literarno hišo jih je v okviru programa Harmonije ter EPK 2012, v imenu Javnega sklada za kulturne dejavnosti in Kulturnega društva Mariborska literarna družba, povabil Marjan Pungartnik, pisatelj in urednik in tudi sicer vsestranski kulturni delavec.

V uro trajajoče programu so gostje predstavili delo Šaleškega literarnega društva Hotenja, ki je zaokrožilo že več kot 30 let delovanja. Pri branju poezije in proze, se jim je pridružil pesnik Željko Perović, ki živi Mariboru in občasno sodeluje z društvom, ki tudi sicer vabi med svoje objave znane pisce iz vse Slovenije. Večer je zaokrožila prijetna radovednost publike in obljuba po nadaljnjem sodelovanju.

A. K.

Foto: arhiv

► Božično – novoletna Zarja

Božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Zarja, ki je bil 18. decembra 2011, je primerno zaokrožil odhajajoče leto. Pravijo, da dvorana še nikoli ni bila tako polna, ampak tako rečejo vsako leto in potem se izkaže, da pride ljubiteljev domačega pihalnega orkestra naslednje leto še več ... in tako je prav. Skratka nis(m)o odšli razočarani, saj je »naša godba« spet ponudila izvrsten glasbeni program, ki ga je dodatno popestrila in začinila tako z odličnimi gosti kot s presenečenji iz vrst orkestra. Nuška Drašček in Igor in Zlati zvoki so imena, ki jih ni treba posebej predstavljati, a tudi člani orkestra vsi skupaj in vsak zase so dokazali, da so resnično pravi umetniki. Godbeniki so se potrdili tudi z režijo in scenarijem, saj so posneli film o sebi in dogajanju v orkestru. Manjkalo ni tudi solo točk, tako instrumentalnih kot vokalnih, kjer se je poleg dirigenta in duše orkestra Mirana Šumečnika kot pevka pokazala tudi članica orkestra Irena Penšek.

Program orkestra je prehajal iz zahtevnega v bolj sproščenega pa zato podprtega še z večjim aplavzom, saj gredo znane melodije laže v uho in v spomin. Tudi risanka o Aladinu se je odvrtela in še z Igorjem in njegovimi zvoki so jo skupaj urezali ...

Skoraj tri ure trajajoči nastop so zaokrožili z božičnimi melodijami.

Le majhen delček tega nastopa so ponovili 6. januarja v Topolšici, kamor jih vsako leto povabi Bolnišnica Topolšica. Če je v Šoštanjju zbrane pozdravil župan Darko Menih, je v Topolšici to postoril direktor dr. Damjan Justinek. Tudi v Topolšici so dokazali, da resnično sodijo med deset najboljših orkestrrov v Sloveniji. Kot gostje so nastopili člani To-

Foto: M. Tekauc

polškega kvarteta, ki jih je med izvajanjem programa predstavil Tomaž Langus. Vedno skrbni predsednik Srečko Potočnik je za leto 2012 napovedal kar nekaj tekmovanj in sodelovanj, tako da jih zagotovo čaka naporno delo. A kot kaže, se člani orkestra radi odpovejo marsikateri urici prostega časa in svojo predanost glasbi in orkestru dokazujejo z uspehi in napredkom, ki nas iz nastopa v nastop vedno znova preseneča. Predvsem pa je v veliko veselje videti, kako orkester združuje mlade in malo manj mlade, kako se znanje in tradicija ter delo prepletajo v odličnost.

MILOJKA B. KOMPREJ

► Šoštanjčan v Mariboru

V mariborski fotogaleriji STOLP je bilo v sredo, 18. januarja, slovesno odprtje fotografske razstave »Zaprta prostora«. Tematika povezuje šest avtorjev iz šestih partnerskih mest, združenih v projektu Maribor 2012 – Evropska prestolnica kulture. S tovrstno fotografijo se naključnim obiskovalcem predstavljajo prostori mesta, ki so skriti, mnogokrat za lepo urejenimi fasadami, ko pa prestopimo vhodni prag, se znajdemo v popolnoma drugem svetu. Razstava deloma obuja spomine na minulo, kreativno dokumentira sedanost in nakazuje odprte priložnosti.

Velenje zastopa Šoštanjčan Aleksander Kavčnik, ki je svojo serijo fotografij posvetil Premogovniku Velenje. »Kljub prepoznavnim podobam pa nas avtor ne popelje neposredno v rove pač pa o prostoru in ljudeh, katerih življenje je zaznamovano in povezano z rudnikom, pripoveduje posredno oziroma z atributi, ki so del te ikonografije. Ljudje so na fotografijah praviloma odsotni, če pa se že pojavijo, je to v obliki odseva ali zgolj kot slutnja, čeprav upodobljeni predmetni svet kot tudi način predstavitve zelo zgovorno pričata ravno o njih in njihovem življenju. Črna bele fotografije preveva hladen, oster ton, ki gledalcu posreduje vzdusje in omogoča, da dobesedno začuti dodatno dimenzijo predstavljenega prostora,« je o Kavčnikovih fotografijah zapisala Maja Pardeihan.

Razstava bo v mariborski galeriji na ogled do 3. marca, enaka razstava bo postavljena tudi v Londonu, Novem Sadu, avgusta pa tudi v Šoštanjju.

Na Občini Šoštanj smo ponosni, da so bile slike Aleksandra Kavčnika, ki je tudi občinski svetnik, širše opažene in priznane. Kavčnik s svojimi fotografijami radodarno večkrat priskoči na pomoč tudi pri oblikovanju občinskih foto gradiv, za kar se mu občina zahvaljuje in mu čestita za te pomembne dosežke.

TJASA REHAR

► EPK Pika Kunigunda

Z glasbeno tolkalno skupino Tok, Pihalnim orkestrom Premogovnika Velenje, cicibani velenjskih vrtcev ter številnimi drugimi spremljajočimi prireditvami, so v Velenju ob kanonadi z Velenjskega gradu in pozdravnim nagovorom velenjskega župana Bojana Kontiča potegnili zastavo EPK Maribor 2012 na najvišji jambor nad mestom. S predstavitvijo programa EPK Mladinskega centra Velenje in Festivala Velenje, z otvoritvijo razstave Bele maske članov Društva šaleških likovnikov – skupine Gambate v Vili Bianci ter z večerno otvoritveno svečanostjo EPK 2012 v Kulturnem domu Velenje, so v Šaleški dolini na stečaj odrli vrata obiskovalcem številnih kulturno-umetniških in ustvarjalnih prireditev. Te se nadaljujejo v tem okviru že iz lanskega leta in se bodo še v prihodnjem letu.

Glavne prireditve se bodo navezovale na festival Pike Nogavičke ter festival mladih kultur Kunigunda, ki imata v Šaleški dolini že dolgoletno tradicijo in privlačjata na tisoče udeležencev iz vse Slovenije. Številnejše pa bodo tudi ostale prireditve tako v Velenju kot širše v Šaleški dolini. Kljub stiski za denarna sredstva so v proračunu MO Velenje le-ta zagotovljena, izvajalci programa pa bi naj od osrednjega prireditelja EPK Maribor 2012 prejeli več denarja, kot ga bo za partnerstvo v evropski prestolnici kulture zagotovila velenjska občina.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

Zapisani (v) glasbi

> Krokodili

Skupina Krokodili ne obstaja prav dolgo, vendar fantje že sedaj veliko nastopajo. Gre za same aktivne in izkušene glasbenike, ki že igrajo v vsak svojem ansamblu, ko pa utegnejo, skupaj nastopijo še s Krokodili. Pogovarjala sem se z Borisom Golavškom.

Kako ste se zbrali skupaj člani in kako je prišlo do ideje, da bi se imenovali Krokodili?

Skupaj smo se zbrali na pobudo našega vodje Dejana Mastnaka, ki se je želel dokazati tudi v drugih glasbenih zvrsteh. V zasedbi smo predvsem člani narodno-zabavnih ansamblov, ki se dobro poznajo in smo dobri prijatelji. Glede izbire imena lahko povem to zanimivost, da je bila ena prvih skladb, ki smo jo skupaj zaigrali, See you later alligator, zato smo prva želeli biti Aligatorji in šele nato Krokodili.

Kako dolgo ste že v tem sestavu oziroma kako dolgo delujete?

Delujemo šele dobro leto, seveda vseskozi v istem sestavu. Kljub temu smo že imeli veliko nastopov in koncertov.

Kateri so člani ansambla ali skupine? Se imenujete ansambel ali skupina?

Ker izvajamo zabavno glasbo, raje slišimo na ime skupina. Nam pa ni tuji tudi izraz ansambel, saj kar 6 članov igra v različnih narodno-zabavnih ansamblih. Trije so člani Vagabundov: vokalist Kristjan Šmid, saksofonist Dejan Korenak in klavirist Dejan Mastnak. Na pozavni je član Potepuhov Sandi Grobelnik, trobentač Boštjan Hosnar in kitarist Boris Golavšek pa sta člana ansambla Juhej. Bobnar Nejc Kolar je iz Fešta benda (trubači).

Kakšne pesmi so v vašem repertoarju?

Igramo uspešnice rock, jazz, rock 'n' roll in tudi dalmatinsko glasbo. Za vsako uho se nekaj najde. Na posebne želje zaigramo tudi kakšno narodno-zabavno pesem.

Koliko je potem nastopov? Zasediti je bilo, da ste jih imeli pred novim letom precej.

Kot vedno je najbolj zanimivo v mesecu decembru, saj se povsod odvijajo razne prireditve. Krokodili smo se jih udeležili veliko.

Za kakšno publiko nastopate?

Kot sem dejal, izvajamo glasbo vseh zvrsti, zato vsak naš poslušalec najde nekaj zase.

Kako zmorete poleg vsak svojega ansambla še sodelovati pri Krokodilih?

Nastopamo takrat, kadar imajo naše stalne zasedbe prost termin. Zato se je včasih kar težko uskladiti, vendar se zelo trudimo in nam uspeva.

Je v vašem načrtu tudi kaj posneti?

Da, tudi to imamo v načrtu. Naš vodja Dejan Mastnak pridno komponira lastne skladbe in nekaj je že pripravljenih.

Kdo vse je že zapel z vami? Slišati je bilo tudi, da ste sodelovali z Ireno Vrčkovnik. Kako je sodelovati z njo?

Ja, na enem od koncertov smo imeli pripravljenih nekaj pesmi tudi z Ireno. Irena je mladostna in polna energije, zato smo se dobro ujeli na odru kot tudi za njim.

Kako boste delovali v prihodnje?

Delovali bomo v istem tempu kot do sedaj in s ciljem, da bi čim več nastopali. Želimo pripraviti in posneti tudi nekaj lastnih pesmi in organizirati kakšen koncert.

Naše prihodnje nastope in aktivnosti lahko spremljate na internetni strani: <http://www.facebook.com/profile.php?id=100003172978127>

Za tiste, ki pa ste/boste zamudili naše nastope, si nas lahko ogledate na strani youtube.

Hvala in veliko ustvarjalne energije še naprej.

MELITA JELEN

> Ansambel smeh na 3. mestu

26. decembra se je v Slovenj Gradcu odvijalo tekmovanje narodno-zabavnih ansamblov Z dobro voljo v novo leto. Tekmovanja se je udeležil tudi ansambel SMEH, ki smo jih predstavili v eni izmed prejšnjih števil. S pesmima ansambla Modrijani: Klic srca in Če dve ljubici imaš so se uvrstili na 3. mesto. Zmagali so Koroški korenjaki, na drugem mestu pa je pristal ansambel Zaklad.

Čestitke ansamblu Smeh za dobro uvrstitev.

MELITA JELEN

► ZLATA FLAVTISTKA

Barbara Spital

Barbara Spital zaključuje nižjo glasbeno šolo na Glasbeni šoli Fran Korun Koželjski, Oddelek Šoštanj. Leto 2011 je bilo za njo še posebej zlato. Številna zlata priznanja, ki jih je dobila na tekmovanjih, so z okrožila njeno delo in trud. Njena mentorica je večino njenega sedem let trajajočega šolanja Mojca Ušen Tkalčec, ki ji Barbara povsem zaupa. In po drugi strani tudi profesorica povsem zaupa njej.

Barbara igra flavto. Ko se je vpisala v glasbeno šolo, se je želela učiti violino. Splet okoliščin jo je potem zapeljal drugam, česar pa ji seveda zdaj ni žal. Že kmalu je pokazala, da zna in zmore in z leti postajala perspektivna in prepoznavna. Njena mentorica je prav ponosna nanjo. »Tak potencial moraš začutiti in ga skrbno negovati. Taki učenci se ne zgodijo dostikrat.« Ušen Tkalčeva ve, da je dobro razumevanje med mentorjem in učencem velik prispevek uspehu.

Sicer pa je med njima resnično čutiti pravo energijo, ko govorita o vajah, tekmovanjih, seminarjih in načrtih. »Ja, letos še, potem pa jo zgubimo,« pravi mentorica, saj ima Barbara spomladi že sprejemne izpite na konservatorij za glasbo in balet v Ljubljani, kamor se namerava vpisati v srednjo šolo. In ne bi mogla reči, da ni obema nekoliko hudo. Letos jo čaka igranje na dobrodelnem koncertu v februarju, maja gre spet na mednarodno tekmovanje v Beograd, 24. maja pa jo čaka samostojni recital v orgelski dvorani glasbene šole Velenje. In potem ... obe gledata naprej, zato sta celo nekoliko v zadregi, ko ju povprašam o letu 2011, ki je bilo za Barbaro skoraj neverjetno. »Ja, toliko je bilo, da sva že skoraj pozabili kje in kdaj ... no pa poskusiva: v letu 2010 sem na regijskem tekmovanju v Celju dobila zlato priznanje,« začne Barbara s pripovedovanjem. S tem si je omogočila nastop na državnem tekmovanju Tensing, kjer je bila spet druga po doseženem številu točk in seveda

prejela zlato priznanje. Še istega leta je blestela na Krasu. V Štanjelu je dobila zlato priznanje in drugo mesto na mednarodnem tekmovanju in ravno tako jo je odnesla z zlatim priznanjem na tekmovanju v Trstu. Leto 2011 je prineslo zlato na mednarodnem tekmovanju v Beogradu. Priznanje in hkrati 1. nagrado in s tem Laureat tekmovanja. Ravno tako je na mednarodnem tekmovanju Emona 2011 uspešno prešla vse faze tekmovanja in prejela 1. nagrado in naslov Laureat Emone 2011.

Barbara Spital je kot solistka sodelovala tudi s simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije. Z veseljem in velikim navdušenjem pa je tudi članica Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj.

Poleg tega je sodelovala tudi na mojstrskih tečajih in poletnih šolah z mednarodno uveljavljenimi strokovnjaki s področja glasbe, kot so prof. Milena Lipovšek, prof. Liza Hawlina Prešiček, prof. Martin Belič, prof. Buelet Evcil, prof. Juliette Hurel in prof. Julien Beaudiment. Tečaje je v glavnem obiskovala skupaj s svojo mentorico, ki včasih vskoči tudi s prevozom, da je Barbarinim staršem malo olajšano delo.

Ob vsem tem je bilo moje vprašanje o tem, kdaj in koliko vadi, seveda povsem odveč, saj Barbara Spital živi z glasbo, torej je glasba njen način življenja. Temu primerno ravna tudi njeni starši, ki ji izkazujejo vso podporo in pomoč ter jo navdušeno vzpodbujajo.

Če je kaj drugačna od svojih sovrstnikov, tega ne pokaže ali se ne zaveda in predvsem se zdi, da je vse, kar je dosegla, nekaj samo po sebi umevnega. Včasih, pravi, ima tremo, a ko stopi na oder, vse izgine. Tudi poti, ki si jo je začrtala, je ni strah, niti odhoda od doma. Redkokdaj je kakšen mlad človek hkrati samozavesten in skromen. Barbara je in zaupanju v njen uspeh se pridruži iskrena želja, da ji resnično uspe.

MILOJKA B. KOMPREJ

Inazo Nitobe, *Bushido: kodeks samuraja*

Pri založbi Sanje je izšel prevod knjige *Bushido: kodeks samuraja*, ki je ob izidu leta 1900 Japonsko, tedaj še neke vrste »terro incognito«, predstavila Zahodu. Bu-shi-do dobesedno pomeni navodila, kako se morajo bojevniki plemeči - samuraji obnašati v vsakdanjem življenju in svojem poklicu.

Samuraji so bili bojevnika kasta, ki je vladala Japonski 700 let. Samuraj v prevodu pomeni tistega, ki služi. Drugo ime je bushi-bojovnik. V marsičem so bili podobni evropskim vitezem vendar medtem, ko so vitezi služili bogu in cerkvi, so samuraji služili svojim gospodarjem, daimyo-jem. Poslušnost in brezpogojna vdanost gospodarju je bila smatrana kot prva samurajska vrlina. Ta zahteva se je imenovala giri ali dolžnost. Iz tega vazalnega odnosa se je kasneje razvil tudi ritualni samomor in maščevanje. Obenem se je od samurajev zahtevalo, da se nenehno izpopolnjujejo v borilnih veščinah in so na bojišču neustrahani. Ravnodušnost do smrti pri samurajih izhaja iz zen budizma, prav tako tudi ritualno pitje čaja pred in po bitki. Običaj pitja čaja so prvzeli tudi predstavniki drugih slojev in se je ohranil do današnjih dni. Iz budizma so prav tako prevzeli vero v nespremenljivost usode, pokoravanje neizbežnemu in hladnokrvnost pred nevarnostjo. Visoko so cenili čast, pod vplivom šintoizma - izvirne japonske religije, pa je važno vlogo igralo tudi poreklo in ugled družine. Samuraji so se ravnali po svojem izvirnem kodeksu, imenovanem bushido.

Bushido dobesedno pomeni način, kako bi se bojevniki plemeči morali obnašati v vsakdanjem življenju in tudi pri svojem poklicu, predstavlja nekakšna pravila viteštva, nabor moralnih načel samurajev. Neizgovorjena in nezapisana so se pravila vojaške časti razraščala v stoletjih japonske viteške tradicije.

Samurajev sin Nitobe, japonski avtor, profesor, ekonomist, politik in diplomat, pa jih je ubesedil v knjigi, ki je po stoletju osvajanja bralcev po vsem svetu - knjiga je prvič izšla leta 1900 - dosegla tudi Slovenijo.

Omenjeni kodeks se je razvil v srednjeveški Japonski in bil v veljavi do konca 18. stoletja. Vrednote, ki so bile njegov sestavni del, pa so še danes del japonske kulture. Avtor knjige Inazo Nitobe (1862-1933), profesor, ekonomist, politik, diplomat in tudi sam sin samuraja, je s tem kodeksom predstavil japonsko kulturno zgodovino, zraven pa še japonsko filozofijo, religijo, moralo, etiko in civilne vrednote. Za zahodnjake je bila knjiga, kot rečeno, dobrodošla informacija o narodu, ki se je začel odpirati navzven, Japoncem pa je pomagala bolj razumeti sebe v času, ko so se iz izolirane fevdalne družbe razvijali v moderen narod. Urednica Tjaša Koprivec pravi, da je to besedilo Inazo Nitobe napisal v zanj izposojenem jeziku, angleščini, slog pisanja pa kaže, da je gentlemanki erudit.

Prevajalec Aleksander Mermal poudarja, da je to ena redkih knjig o Japonski tistega časa, ki še ni utonila v pozabo. Za njen uspeh je ključno dejstvo, da jo je pisal Japonec, ki je bil prežet z zahodno kulturo, in je

primere, s katerimi je ponazarjal razne pojme, črpal iz zahodne kulture. Citiral in navajal je vse, od Biblije do Shakespeara.

Avtorja Nitobeja je žalostilo, da so na tej knjigi Japonci gradili militantni fašizem sredine 20. stoletja. Sam je bil namreč zaprisežen pacifist. Bil je tudi svojevrsten idejni most čez Pacifik, vse življenje je izpostavljal pomen razumevanja in zaupanja med Japonsko in ZDA. Obe državi je dobro poznal in razumel, saj je nekaj časa študiral na Japonskem, pozneje pa v ZDA. Po vrnitvi v domovino je bil prvi predstojnik Tokyo Women's Christian University.

Delo velja za enega najpomembnejših pionirskih zapisov o japonski kulturi in etičnem sistemu viteštva, ki je v začetku 20. stoletja Vzhod približal Zahodu. Inazo Nitobe je namreč izvirnik napisal v angleščini in povlekel številne vzporednice med japonsko in zahodno kulturo, kar je bilo ključno za razumevanje do takrat relativno nepoznanega naroda. S knjigo je odgovoril na mnogo vprašanj, ki so mu jih kot Japoncu zastavljali v Združenih državah Amerike in pojasnil izvor marsikaterega stereotipa o sodobni Japonski.

Avtor pred bralca razgrne zapleteno mrežo bushida: opiše izvor in vire japonskega viteštva, podrobno predstavi njegov značaj in nauke ter njegov vpliv na ljudstvo, pogleda pa tudi v prihodnost, v nadaljevanje in trajnost njegovega vpliva. Rdeča nit pripovedi so viteške vrline, ki sicer enotno besedilo delijo na nekakšna minipoglavja, med katerimi se vije motiv češnjeve veje.

»Bushido: Kodeks samuraja je dokument svojega časa; kot besedilo, ki zmore močan odmev, ponudi vpogled v spoznavanje (in še pomembnejše, razumevanje) Vzhoda. Delo Inaza Nitobeja je eno od besedil, na katerih je Japonska gradila militantni fašizem sredine dvajsetega stoletja (kar je Nitobe obžaloval, saj je bil po prepričanju veren pacifist), in eden od zapisov, ki more pojasniti, od kod izvira marsikateri sodobni stereotip o Japonski, in jih tako vestno slabi.«

»Delo, ki so ga prebrali in upoštevali mnogi svetovni vplivneži, je že pred dobrim stoletjem (1900) napisal Nitobe Anizo (1862–1933), japonski ekonomist, diplomat in politik. Bu-shi-do dobesedno pomeni vojaško-vitezn način, kar dejansko pomeni način, kako bi se morali japonski bojevniški plemiči obnašati v vsakdanjem življenju in tudi pri svojem poklicu. Bushido so torej pravila viteštva, moralni kodeks, ki ni nastal v pisani obliki, sprva je obstajalo le nekaj maksim, ki so se prenašale od ust do ust, organsko pa je rasel skozi stoletja in podobno kot zdravniki tekmovalnost med seboj omejujejo s stanovsko obveznostjo, so morali tudi bojevniški imeti sredstvo za dokončno ocenjevanje svojih morebitnih prekrškov.«

»Viteštvo je cvet, ki domuje na japonski zemlji prav tako kot njen simbol, češnjev cvet; pa tudi posušen primerek v herbariju naše zgodovine ni. Še vedno je med nami v svoji moči in lepoti, in četudi ne zavzema vidne oblike, vseeno daje okus našemu moralnemu ozračju in nam daje vedeti, da smo še vedno pod njegovim močnim vplivom. Družbene razmere, ki so ga porodile in vzdrževale, so že zdavnaj minile, a prav tako kot zvezde, ki jih ni več, še vedno sijajo s svojimi žarki na nas; tudi luč viteštva, otroka fevdalizma, ki je preživel obdobje, ki ga je porodilo, še vedno osvetljuje našo moralno pot. V veselje mi je razmišljati o tej temi v jeziku Burka, ki je izrekel dobro znano ganljivo žalnico ob spregledanih parah evropskega prototipa viteštva.«

Japonski avtor, profesor, ekonomist, politik in diplomat. Sin samuraja, rojen v prefekturi Iwate. Leta 1881 je zaključil šolanje na Sapporo Agricultural College in tri leta pozneje še pred zaključkom študija na Univerzi v Tokyu odpotoval v ZDA, kjer je nadaljeval študij na Johns Hopkins University. 1891 se je vrnil na Japonsko ter prevzel profesuro na Sapporo Agricultural College in Tokyo Imperial University, postal je tudi prvi predstojnik Tokyo Women's Christian University. Ena izmed njegovih vidnejših zaslug je izobraževanje osnovano na principu personalizma.

Nitobe je bil plodovit pisec. Objavil je številna strokovna dela, dela za širšo javnost ter na stotine člankov za časopise in revije. Zaslovel je kot avtor knjige Bushido: Kodeks samuraja (1900), ki sodi med prve pomembne zapise o japonski kulturi in etičnem sistemu samurajev (izvirno je bil napisan v angleščini in namenjen zahodnim bralcem). Bil je svojevrsten idejni most čez Pacifik, saj je vse življenje izpostavljaval pomen razumevanja in zaupanja med Japonsko in Združenimi državami Amerike.

Knjige

Avtor Inazo Nitobe, Japonci so ga počastili s podobo na bankovcu za 5000 jenov.

Inazo Nitobe

Samuraj

Muzej premogovništva Slovenije

Požar v Muzeju premogovništva Slovenije

V sredo, 4. januarja 2012, ob pol devetih zvečer je dežurni Premogovnik Velenje preko Varnostno-tehnološkega informacijskega sistema zaznal povečanje koncentracije dimnih plinov v podzemnem delu Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju. Muzej je bil od 23. decembra 2011 zaprt, ker so v njem potekala vzdrževalna dela.

Nekaj po 21. uri je v podzemnem delu Muzeja premogovništva Slovenije zagorel premog in les v starem delu muzeja. Dežurni Premogovnik je izvajal aktivnosti v skladu z Načrtom obrambe in reševanja. Najprej je bilo ugotovljeno, da nihče od zaposlenih ni bil ogrožen, zaradi pojava požara pa je bila alarmirana reševalna četa Premogovnika Velenje in protipožarna intervencijska ekipa. Skupno je v akciji sodelovalo 50 reševalcev. Ponovno se je pokazala pravilnost usmeritev, da Premogovnik Velenje vzdržuje dobro usposobljeno reševalno četo, ki ima preko 100 članov in je usposobljena za delo na jamskih deloviščih in za delo z dihalnimi aparati, tako da je tudi reševanje požara steklo hitro in učinkovito. Stekli so postopki za omejevanje požara in kasneje tudi gašenje. O dogodku je bil takoj obveščen Inšpektorat Republike Slovenije za energetiko in rudarstvo, kmalu po obvestilu je v muzej premogovništva prišel glavni rudarski inšpektor Anton Planinc. O samem dogodku je bil obveščen tudi Center za obveščanje RS s pojasnilom, da reševalna četa Premogovnika Velenje obvladuje situacijo, zato pomoč zunanjih reševalnih enot ni potrebna.

Sama proizvodnja premoga v Premogovniku Velenje ni bila ogrožena in je normalno potekala, ker so prostori povsem ločeni od proizvodnega dela jame.

Kljub najsodobnejši tehnologiji, ki jo imamo v Premogovniku Velenje, in točno določenim in predpisanim posebnim varnostnim ukrepom, ki jih dosledno izvajamo, se takšnih dogodkov vnaprej žal ne da predvideti, z dobro usposobljeno reševalno četo pa se da omiliti njihove posledice. Kmalu so je v javnosti razširilo nekaj dezinformacijami, zato so pristojni

poudarili še, da podzemni del Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju ni bil popolnoma uničen. Do požara je prišlo v starem delu muzeja. Člani reševalne čete Premogovnika Velenje in protipožarne intervencijske ekipe so pravočasno omejili delovanje požara in zaščitili novejši del muzeja.

Naslednji dan

V noči iz četrтка na petek, 6. januarja, je članom Reševalne čete Premogovnika Velenje uspelo zadušiti požar v podzemnem delu Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju. Da bi preprečili preprihovanje zraka skozi razrušene premoške plasti, so člani reševalne čete z dodatnimi ukrepi preventivno zaprli širše območje okrog jaška Škale in preprečili dostop svežega zraka na območje požara. Potem je sledilo nekajdnevno ohlajevanje območja v okolici jaška Škale in nato detajlni pregled požarnega območja.

Ugotovljen je bil tudi vzrok požara. Ta je nastal zaradi preprihovanja zraka skozi razrušene premogovne plasti in samovžiga premoga v starem delu Muzeja premogovništva Slovenije.

»Pri samem posredovanju so se ponovno zelo izkazali člani reševalne čete in protipožarne intervencijske ekipe. Pokazali so ne le veliko mero usposobljenosti, ampak tudi veliko mero požrtvovalnosti pri izvajanju aktivnosti za omejevanje posledic požara. V veliki meri so pri omejevanju požara sodelovale tudi različne službe Premogovnika Velenje in njegovih hčerinskih družb, ki so kljub poznim nočnim uram poskrbele za pravočasno dostavo potrebnega materiala in orodij, ki so jih pri svojem delu potrebovali reševalci. Za njihovo pomoč in angažiranost se vsem sodelujočim iskreno zahvaljujem,« je povedal predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved.

Popožarne aktivnosti

Na območju Muzeja premogovništva Slovenije in jaška Škale so se nadaljevale aktivnosti za odpravo posledic požara tudi v naslednjih dneh.

Reševalna četa Premogovnika Velenje skupaj je s podpornimi službami izvaja aktivnosti za ohlajevanje območja, v katerem se je zgodil požar, in nadzira zračilne pregrade, ki so bile postavljene za preprečevanje dostopa svežega zraka do mesta požara. Reševalci so v sodelovanju s podjetjem za proizvodnjo in distribucijo tehničnih plinov Messer Slovenija skozi cevovod v jašku Škale na mesto požara vtiskali ogljikov dioksid, ki naj bi preprečil ponovni pojav ognja.

Reševalci Premogovnika Velenje ves čas izvajajo meritve plinskega stanja v podzemnem delu jame Škale, obenem pa se normalno odvijajo postopki črpanja vode iz triadnega dela rudnika. Že od sobote, 7. januarja, dopoldne dalje, so nadzorniki zračnega redno izvajali meritve izpustov zraka na širšem območju jaška Škale, tako da se tudi dogajanje na zunanjem območju Muzeja premogovništva stalno spremlja in je pod nadzorom.

Zaradi posledic izpostavljenosti visokim temperaturam so se pri dveh reševalcih naknadno pojavile lažje opekline, a nista v nevarnosti.

Sicer so reševalci Premogovnika Velenje ves čas izvajali meritve plinskega stanja v podzemnem delu jame Škale, obenem pa so črpali vode iz triadnega dela rudnika. Nadzorniki so tudi redno merili izpuste zraka na širšem območju jaška Škale, tako da je bilo tudi dogajanje na zunanjem območju Muzeja premogovništva stalno spremljano in pod nadzorom.

Prostori podzemnega dela Muzeja premogovništva Slovenije in širše območje jaška Škale so izolirani od preostalega dela rudnika. S tem so preprečevali dostop svežega zraka do mesta požara. V neposredni bližini jaška so poskrbeli za posebne varnostne ukrepe. Iz preventivnih razlogov in v želji, da se povsem onemogoči dostop nepooblaščenim osebam na območje jaška Škale, so omenjeno območje Starega jaška zaprli tako za zaposlene kot za obiskovalce. V sodelovanju s Premogovnikom Velenje so zaposleni PV Investa in Erica svoje delo nadaljevali v okviru prostorskih zmognosti Premogovnika, Medpodjetniški izobraževalni center Velenje pa bo do konca tedna zaprt.

Postopna normalizacija razmer

Požar je zadušen, ker je bil hitro in učinkovito preprečen dostop svežega zraka na mesto požara. Skozi cevovod v jašku Škale se nadaljuje vtiskanje CO₂, ki izriva kisik, s čimer se preprečuje ponovni pojav ognja. Izhajanje dimnih plinov se zmanjšuje. Območje Jaška Škale smo zaprli izključno iz preventivnih razlogov, predvsem, da bi preprečili nepooblaščenim in nepoučenim dostop v neposredno bližino jaška. Ko bo možen dostop na samo mesto požara, bo ocenjena tudi škoda, obenem pa bodo zastavljene tudi aktivnosti za ponovno vzpostavitev podzemnega dela muzeja.

Pričakujemo, da bo površinski del Muzeja premogovništva Slovenije, ki ima tudi sam veliko število obiskovalcev, ponovno odprt 1. februarja. V zunanjem delu si je moč ogledati bogato centralno zbirko slovenske tradicije premogovništva z razstavo razvoja premogovništva od prvih najdb do svetovno znane Velenjske odkopne metode, zgodovino Premogovnika Velenje, knapovsko stanovanje pred letom 1930, črno garderobo, kopalnico, legendo o skoku čez kožo, zbirko mineralov, muzejsko trgovinico in Galerijo v Beli garderobi.

Danes je na Premogovnik Velenje prišel glavni inšpektor inšpektorata Republike Slovenije za energetiko in rudarstvo mag. Jože Dimnik, ki si je najprej ogledal območje jaška Škale. Po razgovoru s predsednikom

Uprave Premogovnika Velenje dr. Milanom Medvedom in glavnim tehničnim vodjem Premogovnika Velenje ter vodjo reševanja Ivanom Pohorcem glavni inšpektor ni predpisal nobenih dodatnih ukrepov.

Že ta skromni povzetek sporočil za javnost, kaže velikost nesreče in kaže tudi na prepotrebno organizacijo sistema reševanja v premogovniku. To je za odgovorne na premogovniku več kot samoumevno.

Je pa narava na žalost še enkrat več pokazala občutljivost tako razvejane sistema podzemnega dela in trajno požarno ogroženost v vseh delih jame, kjer so okolje kolikor toliko suho in so plasti pšremoga zaradi rudarjenja razdrobljene. V tem pogledu predel Jame Škale, kjer se nahaja muzej, izpolnjuje skoraj idelane pogoje za samovžig premoga.

PR

Takole je kakšen mesec pred požarom o izjemni priljubljenosti muzeja, poročal njegov direktor, sedaj Šoštanjčan, Stojena Špegel.

Prva zaroka 160 metrov pod zemljo in rekorden dnevni obisk v Muzeju premogovništva Slovenije ob prazniku sv. Barbare

Praznik sv. Barbare – zavetnice rudarjev smo v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju, ki deluje pod okriljem Premogovnika Velenje, obeležili v nedeljo, 4. decembra 2011, z dnevom odprtih vrat.

Za posebno presenečenje je poskrbel obiskovalec, ki je v Ligijevem salonu 160 metrov pod zemljo svoje dekle zaprosil za roko. To je brzkone prva zaroka, ki se je zgodila tako globoko pod površino zemlje in vsekakor prva v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju, v katerem se je sicer možno tudi poročiti, saj poskrbijo za nepozaben obred v podzemlju, kjer se je premogovništvo v Šaleški dolini pravzaprav tudi pričelo. Pod zemljo je možno praznovati tudi rojstne dni in ostale obletnice – posebno doživetje je takšna zabava za otroke, za kar poskrbijo odlični vodiči – animatorji.

Do 20. decembra bo v beli garderobi na ogled razstava del slovenskih likovnih ustvarjalcev – Prešernovih nagajencev in nagrajencev Prešernovega sklada, ki so nastala v izlaški koloniji od leta 1964 naprej. Dela, razstavljena v Muzeju premogovništva Slovenije, niso prav pogosto dostopna širši javnosti, zagotovo pa predstavljajo vrhunec slovenske likovne umetnosti v zadnjih desetletjih. V tamkajšnji črni garderobi pa si lahko od 15. decembra dalje ogledate razstavo Ane Ojsteršek na temo rudarski portret. Razstava bo na ogled do konca januarja 2012.

Ljubitelji likovne umetnosti so se lahko v sredo, 7. decembra, udeležili predavanja »Rudarski likovni motiv v Sloveniji«. Temo je predstavil Stojan Špegel, diplomirani slikar, sicer vodja Muzeja premogovništva Slovenije. Muzej premogovništva Slovenije, ki je eden najbolj obiskanih muzejev v Sloveniji, v letošnjem letu obeležuje 12-letnico delovanja. Nastal je na podlagi dela številnih generacij slovenskih rudarjev in predstavlja zanimiv način sodelovanja z delujočim Premogovnikom Velenje. Spust 180 metrov pod površje zemlje prinaša podzemno dogodivščino v nekoč aktivnih rovih jame Škale. Ogled podzemnih rogov razkriva delo rudarjev nekoč in danes, 15 lutk, razvrščenih v več scen, ki oživijo z avdiovizualno opremo, omogoča pogled v rudarjenje pred 100 leti.

Predstavitev mehanizacije zadnjih desetletij Premogovnika Velenje pa obiskovalce popelje v sodobnost premogovništva. Muzej je multimedijško opremljen v slovenskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku, edini v Sloveniji pa omogoča ogled invalidom na vozičkih, obiskali pa so jih tudi že slepi in slabovidni.

Zunanji prostori muzeja prikazujejo zbirko razvoja premogovništva v Sloveniji, rudarsko stanovanje iz leta 1930, zgodovino skoka čez kožo ter razstave priznanih umetnikov. Omogočajo tudi praznovanje rojstnega dne 180 m pod zemeljskim površjem, v kapelici sv. Barbare pa so gostili že številne poroke in zlate poroke.

Upamo, da bodo lahko kmalu zopet poročali o podobnih uspehih in to tudi v obnovljenem podzemnem delu muzeja.

Šport in rekreacija

Lana in Urban

Tik pred koncem leta je OZS v Mariboru organizirala prvenstvo kadetinj in kadetov srednjeevropske lige MEL/MEVZA. Na turnirju je sodelovala tudi igralka ŽOK Kajuh Šoštanja Lana Pergovnik, ki je članica slovenske kadetske reprezentance.

Sodelovalo je osem reprezentanc (Slovenija, Slovaška, Češka, Hrvaška, Madžarska, Avstrija, Nizozemska in Izrael). Slovenska reprezentanca je osvojila odlično 1. mesto.

Starejšim deklicam uvrstitev v A ligo žal ni uspela. Med tremi ekipami z enakim izkupičkom zmag in porazov (poleg naših še Aliansa in ŽOK Mislinja) so ravno naše deklice imele najslabši količnik v setih in tako zasedle nevhvaležno tretje mesto. Drugi del tekmovanja bodo igrale v B ligi. V skupini E so poleg domačink še ekipe KLS Ljubno, Dravograd, Prevalje II in ŽOK Vuzenica. Prvi krog bo v domači dvorani OŠ Šoštanj 5. februarja.

V drugem delu tekmovanja so v B ligo vstopile tudi kadetinke. V skupini D so 15. januarja v Mežici že odigrale 1. krog in gladko z 2 : 0 v setih premagale ekipo Prebolda in Mežice. V 2. krogu tekmovanja so 29. januarja gostile ekipo Mozirja in Mežice.

Zelo dobro pa sta se odrezali obe ekipi v mali odbojki. Ekipe Kajuh Šoštanj I je v 2. krogu rednega dela v Mozirju premagala ekipo KLS Ljubnega, izgubila z ekipo Braslovč in v boju za drugo mesto premagala domačinke. Deklice so se kot druge na turnirju uvrstile v 3. krog rednega dela, ki je bil konec januarja.

Ekipe Kajuh Šoštanj II pa je v 1. krogu repasaža gladko premagala ekipo Slovenj Gradca II in Prebolda in se kot prva na turnirju uvrstila v 2. krog

Lana Pergovnik članica slovenske kadetske reprezentance.

Urban Kugonič

repasaža, ki je bil prav tako konec januarja.

21. januarja pa so v telovadnici POŠ Topolšica gostile 2. krog rednega dela mini odbojkarice. V tekmovanje vstopajo v 2. krogu, ker so se lanj uvrstile med 16 najboljših ekip.

Ob koncu spomnimo na še en dogodek tik pred koncem leta, ko je OZS v Mariboru organizirala prvenstvo mladincev srednjeevropske lige MEL/MEVZA. Turnir je potekal od 28. do 30. 12. 2011 na Madžarskem v mestu Kečkemet. Slovenska reprezentanca, v kateri je nastopil Urban Kugonič, je osvojila odlično 2. mesto.

Urban je sicer član OK Šoštanj Topolšica, ki zaseda prvo mesto v 2. DOL. Razpored tekem si lahko ogledate na spletni strani OK ŠOŠTANJ TOPOLŠICA.

BREDA GOLTIK

Spin

Člani in članice Namiznoteniškega kluba SPIN Šoštanj so v sredini decembra 2011 odigrali in zaključili prvi del tekmovanj v skupini B Lige Sava-Savinja. Z osmimi zmagami in šestnajstimi točkami so se povzpeli na odlično prvo mesto. Na drugem mestu se nahaja ekipa NTK Trbovlje, ki zaostaja za 4 točke, na tretjem mestu je NTK Vrhovo, na četrtem mestu pa ekipa iz Tabora, ki zaostaja za prvim nosilcem že za osem točk. Sledijo jim NTK Radeče, NTK Brestanica, NTK Hrastnik, NTK Esot Laško in NTK Marija Gradec.

Za NTK Spin so igrali naslednji tekmovalci: Rajko Veronik, Jožef Mazej, Andrej Sušec, Jolanda Belavič, Polona Belavič in Roman Kavšak. Redni spomladanski del tekem se bo nadaljeval januarja 2012.

Tekmovalci, tekmovalke, kakor tudi člani in članice kluba NTK Spin Šoštanj, so z razpletom prvega dela tekmovanj zelo zadovoljni, seveda pa želijo ohraniti prvo mesto tudi po zaključenem spomladanskem delu tekmovanj, ki jih čakajo doma in v gosteh.

MIRJANA RAMŠAK

Živahno v nogometu

V NK Šoštanj pod strokovnim vodstvom intenzivno delujejo, poleg članske ekipe še ekipe U6, U8, U10, U12, U14 in U18. Fantje v vseh kategorijah redno in pridno urijo svoje nogometno znanje in prav je, da se z njim predstavijo tudi na katerem izmed mednarodnih turnirjev.

Ekipe U10 se je že poleti udeležila mednarodnega turnirja v Slovenski Bistrici, kjer so s svojo igro navdušili tudi tuje trenerje. Prav zato so dobili povabilo za udeležbo na zelo močnem mednarodnem turnirju v Sarajevu, Sarajevo - Šampion junior kup 2012. Igralci so bili navdušeni, vodstvo kluba je dobilo še eno potrditev za svoje dobro delo, starši igralcev so bili ponosni. Tako so združili moči vsi: igralci, trenerji, vodstvo kluba in starši. Odločitev je padla in 14 igralcev NK Šoštanj ekipe U10 se je pod vodstvom trenerja pripravilo in odpravilo novi, zanimivi dogodivščini na prosti.

Na turnirju v Sarajevu je sodelovalo 96 ekip, v kategoriji U10 kar 21. Mladi nogometaši so prišli iz Bosne in Hercegovine, Srbije, Hrvaške, Makedonije, Črne gore, Libanona in Slovenije. Res pisana družina z zelo različnimi nogometnimi šolami in strokovnim pristopom k treningom. Zanimiva priložnost za izmenjavo izkušenj, znanja in podanih žog.

Foto: arhiv NK

Turnir je potekal od 12. do 15. januarja 2012. Prvi cilj ekipe je bil, da se zabavajo pri igri, spoznajo mlade iz drugih držav in spoznajo mesto Sarajevo oz. začutijo delček življenja Bosne in Hercegovine. Novo doživetje je igralce prevzelo, kar se je poznalo tudi pri tem, da so uspešno napredovali iz faze v fazo tekmovanja. S srčno igro so prišli do polfinala, kjer so se v tekmi za 3. mesto pomerili z ekipo iz Beograda. Znanja jim ni manjkalo, volje tudi ne, a so jih na koncu izdale moči. Po treh dneh naporenega tekmovanja so nogometaši NK Šoštanj, ekipa U10, nepričakovano osvojili odlično 4. mesto.

Igralci, ki so sodelovali v ekipi:

Sabedin Avdija, Gašper Dragič, Kristjan Jambrovič, Tim Jevšenak, Gašper Jovan, Aljaž Ovcjak, Matic Part, Val Prisljan, Luka Ramšak, Jure Sovič, Tim Terček, Aljaž Turk, Aleš Videčnik, Aljaž Vogrin.

DŠ

Javni razpis za sofinanciranje programov športa

V Uradnem listu Občine Šoštanj in na občinskih spletnih straneh je objavljen javni razpis za sofinanciranje programov športa za leto 2012, rok za oddajo prijav je ponedeljek, 30. januar do 12. ure.

Občina bo sofinancirala deset različnih športnih programov, prijavitelji pa se morajo prijaviti na razpisnih obrazcih, ki jih najdejo na spletnih straneh, lahko pa jih dobijo tudi na upravi občine Šoštanj. Tisti, ki so se na razpis prijavili tudi lani, takih je bilo 25 društev oz. zavodov, morajo poleg prijave oddati še poročila o izvedenih programih za preteklo leto. Občina bo preko javnega razpisa razdelila 74.450 evrov, toliko kot v letu 2011.

TJAŠA REHAR

Postavitev bivalnih enot na nogometnem igrišču

Občina Šoštanj je ob nogometnem igrišču v Šoštanju postavila tri bivalne enote, namenjene Nogometnemu klubu Šoštanj. V eni so urejene garderobe, v drugi sanitarije, v tretji pa so klubski prostori. Občina je obenem poskrbela tudi za vso komunalno opremljenost teh enot.

Obstoječi klubski prostori so majhni in za tako številčen klub, kot je Nogometni klub Šoštanj, neprimerni. V klubu imajo namreč selekcije od štirih let dalje, tako da je ob popoldnevih na stadionu pod vilo Široko tudi po več kot sto otrok.

Za celotno investicijo je Občina Šoštanj odštela 40.500 evrov, gre pa za začasno rešitev, in sicer do izgradnje športnega parka na tem območju. Bivalne enote bo občina v prihodnje postavila na drugo lokacijo.

TJAŠA REHAR

ŠZT žur

Šaleška zveza tabornikov, regionalna skavtska zveza, je tudi letos organizirala sedaj že tradicionalni ŠZT žur. Letošnji ŠZT žur je bil ponovno odlično obiskan in lepo število tabornikov iz vseh rodov šaleške zveze tabornikov se je imenitno zabavalo ob pripravljem programu, ki je bil letos zares odličen. Organizirana je bila namreč prva taborniška kitarijada. Nastopajoči (3 pari in ena pogumna deklica) so morali zaigrati dva komada. Vsi prisotni so oddali glasovni listek, s katerim so dali glas svojemu favoritu. Po preštetju glasov pa se je že na prvi kitarijadi (organizatorji obljublajo, da ne bo zadnja) zgodil zaplet. Dva para nastopajočih (Špac-Pučko in Pero-Janez, vsi štirje so iz Rodu Pusti grad Šoštanj) sta namreč prejela isto število glasov. Sledil je veliki finale, v katerem sta oba dvojca zaigrala še en komad in po od-

zivu občinstva je zmago slavil dvojec Špac-Pučko, ki je s pesmijo Hvala razvnel občinstvo. Po končani kitarijadi pa je za dober žur do jutranjih ur poskrbela taborniška skupina Dobre vile.

SINI

Kodrunov koren

V našem uredništvu se je oglasil gospod Edo Kodrun iz Lajš in poleg dobre volje, ki je njegov redni spremljevalec, prinesel s seboj tudi ogromen koren. »Poglej!« mi ga je nasmejan ponudil ... »Kar tri ima!« Pa ni povedal kaj in odgovor zato prepuščam bralcem. Koren je njegov pridelek, no, če smo čisto odkriti, so ga najbrž večkrat oplele roke njegove žene Ivce, a gospod Kodrun ga je želel pokazati prej, preden konča tam, kjer mu je mesto. V juhi. Pa s tremi ali brez.

MBK

Foto: Dejan Tonklič

Iš piš ti loviš!

Pošljite izštevanko, ki se jo spominjate na naslov: is.pis.ti.lovis@gmail.com

zbrala: Špela Poles (junij 2011)

povedali: Lojzka Gradišnik iz Velenja (1), Mici Martinc iz Beve (2)

ilustriral: Rok Poles

Ljudska izštevanka

Je enkrat bil en grof,
je jemu na hlačah en knof.
Zdej je pa več grofov,
pa več knofov.

Ljudska izštevanka

Ánderca bánderca,
zima mula,
lajha pajha,
zider vider,
aus haus,
klenk ven.

Reportaža

Šoštanski pevci peli podoknico na Rečici

Člani Mešanega pevskega zbora Svoboda iz Šoštanja se večkrat podajo na različna gostovanja. Tokrat pa so se odpravili na Rečico ob Savinji, pa ne na gostovanje. Slavljenki Mariji Potočnik, po domače Dobrovčevi, so ob njenem 80-letnem jubileju zapeli pod oknom.

Dogodek je bil za slavljenko popolno presenečenje, pripravila pa sta njen vnuk Dejan Potočnik, ki je doma na Rečici ob Savinji in Saša Šmon Potočnik. Sedaj živita v Šoštanju, Saša pa je dolgoletna članica MePZ Svoboda.

Ker Dobrovčeva babica že od nekdaj ljubi lepo petje, so se pevci odločili in svojo redno ponedeljkovo vajo prestavili na torek in sobo za vaje zamenjali za dvorišče na Dobrovčevi turistični kmetiji, kjer babica živi. V temnem, z zvezdami posejanem hladnem večeru so pod okno prišli neslišno in šele ubrana pesem je slavljenko Marijo Potočnik povsem presenečeno priklicala na hišni prag. Vsa solzna, a vendar srečna je prisluhnila lepemu petju, predstavnik pevcev pa ji je predal tudi darilo in cvetje.

Slovesni nagovor je pripravila Saša Šmon Potočnik. Domači pa so za babico imeli še eno presenečenje: njo in vse člane zbora so povabili na toplo za obilno obložene mize. Prijazno druženje je ob pesmi in besedi trajalo še dolgo v večer.

BESEDILO IN FOTO: MARIJA LEBAR

Velenje
Sp Do 35
LIST
2012

352(497.4 šoštanj)

9006745,1

COBISS

KNJARNICA VELENJE

Fotoreportaža: *Taborniki*

Tudi lani so taborniki rodu Pusti grad Šoštanj koledarsko leto zaključili na zabaven način. Na vabilo rodove uprave se je odzvalo 21 PP-jev in grč, ki so se imenitno zabavali ob različnih družabnih igrah: dance mat, activity, twister, naseljenci otoka Catan, stolp in drugo. Za hrano in pijačo je poskrbel Klemen - glavni taborniški sendvič avtomat in točaj. Ne razumete vsega? Potem niste iz RPG. FOTO: SINI

